

Nora Latvala

YKSITYISHENKILÖN SIJOITUSMAHDOLLISUUKSIEN
VEROTUKSELLINEN TARKASTELU

Liiketalouden koulutusohjelma
2018

YKSITYISHENKILÖN SIOITUSMAHDOLLISUUKSIEN VEROTUKSELLINEN TARKASTELU

Latvala, Nora
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2018
Sivumäärä: 48
Liitteitä: 0

Asiasanat: sijoitus, verotus, luovutusvoitot

Opinnäytetyössä tutkittiin, miten arvopaperisijoitusten, sijoitusrahastojen ja kapitalisaatiosopimusten verotus eroaa toisistaan, sekä mikä vaihtoehto on sijoittajalle verotuksen näkökulmasta edullisin. Jokaisessa sijoituskohteessa käytettiin samaa pääoman määrää, sekä sijoitusaikaa. Veron määräytymistä tutkittiin tilanteessa, jossa sijoituskohteesta luovuttiin. Erilaisia luovutustilanteita kuvattiin käytännön esimerkkien ja laskelmien avulla.

Opinnäytetyön tavoitteena oli saada selville, mihin ja miten ammatikseen sijoittavan henkilön kannattaa sijoittaa varojaan, jotta verojen määrä pysyi maltillisena. Eli minimaalista verosuunnittelua sijoittajan oli järkevintä käyttää. Työssä käytettiin menetelmänä laadullista eli kvalitatiivista tutkimusta. Opinnäytetyön teorian muodosti pääasiassa Verohallinnon ohjeistukset sekä eri lait, joista tärkeimpänä tuloverolaki.

Opinnäytetyön tuloksena saatiin laskelmien avulla vertailu, josta selviää verotuksen vaikutus luovutusvoittoihin. Samalla opinnäytetyö selvitti, miten eri sijoitusinstrumenttien verotus eroaa toisistaan. Vertailuissa saatuja tietoja voidaan parhaiten hyödyntää silloin, kun kyse on pitkäaikaisesta sijoittamisesta. Työn käytännön osuus perustuu teoriaosuuteen, joten teoriaosuus antaa sijoittajalle myös valmiuksia saada sijoituksensa tuottamaan ilman ylimääräisiä veroja.

FISCAL EXAMINATION OF PRIVATE PERSON'S INVESTMENT POSSIBILITIES

Latvala, Nora

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

May 2018

Number of pages: 48

Appendices: 0

Keywords: investment, taxation, capital gains

The purpose of this thesis was to examine how the taxation of equity investments, mutual funds and capital redemption contracts differ from each other, and furthermore, which of the investment options is the most profitable for the investor from the taxation perspective. The invested capital and holding period were equal in every investment instrument. The taxation was examined when the investment was realized. Various realization situations were described with concrete examples and calculations.

The aim of the thesis was to find out how and on which instruments a professional investor should invest assets in order to achieve a moderate level of taxation. In other words, what kind of tax planning was the most beneficial for the investor. The research method of the thesis was qualitative. The theory of the thesis consisted primarily of the instructions of the Tax Administration and legislation, in particular the Income Tax Act.

The tax calculations of the thesis resulted in the comparative analysis, which shows the impact of taxation on capital gains. Simultaneously, the thesis clarified the differences between the taxation of various investment instruments. The findings of the comparative analysis are most useful in cases of long-term investments. The empirical part of the study is based on the theory part, therefore the theory also provides investor the ability to make profitable investments without excessive taxes.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Tutkimustausta.....	6
1.2	Opinnäytetyön rakenne, tavoitteet ja rajaus.....	6
1.3	Tutkimusmenetelmät.....	7
2	SIJOITUSPÄÄTÖKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT.....	8
2.1	Sijoitustoiminnan tavoitteet.....	8
2.2	Sijoituksen euromääräinen arvo ja sijoitusaika.....	10
2.3	Riskit.....	11
3	SIJOITTAMISEN VEROTUS.....	14
4	SIJOITUSKOHTEET.....	16
4.1	Sijoitusrahasto.....	16
4.2	Osakkeet.....	18
4.3	Kapitalisaatiosopimus.....	20
5	SIJOITUSKOHTEIDEN VEROTUS ERI TILANTEISSA.....	23
5.1	Luonnollinen henkilö.....	23
5.2	Lahjavero.....	24
5.3	Arvopaperikauppa.....	26
5.4	Luovutusvoittojen ja -tappioiden verotus.....	26
5.4.1	Luovutusvoiton määrä.....	28
5.4.2	Hankintameno-olettama.....	29
5.5	Osinkojen verotus.....	30
5.5.1	Listattu yhtiö.....	30
5.5.2	Listamaton yhtiö.....	30
5.6	Muut sijoitukset.....	31
6	SIJOITUSKOHTEIDEN VERTAILU.....	33
6.1	Ostettujen osakkeiden myynti.....	33
6.2	Hankintameno-olettama.....	34
6.3	Lahjana saatujen osakkeiden myynti.....	35
6.3.1	Lähisukulainen.....	35
6.3.2	Ei lähisukulainen.....	36
6.4	Listamattomasta yhtiöstä saadut osingot.....	37
6.5	Listatusta yhtiöstä saadut osingot.....	39
6.6	Kapitalisaatiosopimuksen luovutus.....	39
6.7	Sijoitusrahaston lunastus.....	41

7 JOHTOPÄÄTÖKSET	42
8 POHDINTA.....	45
LÄHTEET.....	47

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimustausta

Suuri osa suomalaisista on varmasti joskus miettinyt varallisuutensa sijoittamista johonkin kohteeseen. Yleisin kohde johon suomalainen sijoittaa rahansa, on asunto. Toinen rahojen sijoituskohde on pankkitilit. Tällä hetkellä pankkitilit eivät ole paras vaihtoehto omaisuuden sijoittamiselle, sillä korot ovat hyvin matalalla. Matalien korkotasojen vuoksi omaisuutta kannattaisi lähteä sijoittamaan pitkällä aikavälillä sijoituskohteisiin, jotka tuottavat paremmin.

Opinnäytetyön aiheina on kertoa eri tekijöistä jotka vaikuttavat sijoituspäätökseen tekemiseen sekä erilaisista sijoituskohteista, joihin sijoittaja voi sijoittaa omaisuuttaan. Työssä kerrotaan luovutusvoittojen- ja tappioiden verotuksesta, osinkojen verotuksesta, lahjaveron vaikutuksesta ja erilaisten sijoitusrahastojen sekä vakuutussojmuksien verotuksesta. Lisäksi vertaillaan eri sijoitustilanteita, joihin verotus vaikuttaa eri tavoin.

1.2 Opinnäytetyön rakenne, tavoitteet ja rajaus

Työn alussa kerrotaan yleisiä asioita verotuksesta, jotka liittyvät työhön, sekä yleisiä asioita sijoittamisesta. Esimerkiksi sijoitustoiminnan tavoitteista, sijoitusajasta ja riskeistä. Tämän jälkeen kerrotaan valituista sijoituskohteista eli sijoitusrahastosta, osakkeista ja kapitalisaatiosopimuksesta. Olen kertonut myös asuntosijoittamisesta, mutta vertailusta se on jätetty pois, jotta vertailut pysyvät johdonmukaisina. Lopussa kerrotaan eri tilanteita, joissa sijoituksesta luovutaan ja vertaillaan niitä verotuksen näkökulmasta.

Opinnäytetyön tavoitteena on kertoa, miten keskiverto omaisuuden omistavan henkilön kannattaisi sijoittaa rahansa verotuksellisesta näkökulmasta. Eli miten verotus

vaikuttaa valintoihin, joita sijoittaja tekee. Työn tavoitteena on antaa selkeä kuva siitä miten eri sijoitusajat ja kohteet vaikuttavat siihen, miten verotus käyttäytyy. Työn lukemisen tulisi antaa kuva näistä asioista.

Opinnäytetyö käsittelee sijoittajia, joilla on käytettävänä keskivertoa enemmän rahaa. Työssä sijoitettavaksi summaksi on siis valittu 60 000 euroa. Sijoitusajoiksi ei ole valittu lyhyitä sijoitusaikoja, vaan vertailu tapahtuu noin kymmenen vuoden sijoitusaikana. Työ antaa vaihtoehdot sijoittajalle, jotta hän osaisi sijoittaa omaisuuttaan oikeaksi ajaksi verotuksellisesti nähden.

1.3 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmänä käytetään laadullista eli kvalitatiivista case- eli tapaustutkimusta. Teoreettinen osuus työssä on tehty laadullisella menetelmällä, jossa tieto on saatu kirjallisuudesta ja internetlähteistä. Kirjallisuudesta olen valinnut aiheeseen soveltuvaa materiaalia, joten esimerkiksi sijoituksissa tullaan käsittelemään enemmän pitkäaikaista sijoittamista. Internetlähteitä taas ovat esimerkiksi sijoittamiseen liittyvät internetsivut sekä Verohallinnon internetsivut. Näistä saatava tieto on hyvin ajankohtaista. Lähteiden osalta ei ole selkeästi painotettu esimerkiksi vain internetlähteitä vaan tasapuolisesti kirjoja sekä erilaisia verkkosivuja.

Työ on siis laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Laadullisessa tutkimuksessa pää-tavoitteena eivät ole tilastolliset yleistykset, joissa käytetään tilastollisia tai määrällisiä menetelmiä, vaan tarkoitus on kuvata, ymmärtää ja tulkita ilmiötä. Yleisimpiä tutkimuskohteita ovat erilaiset prosessit, joiden tiedonkeruumenetelmänä on usein erilaiset haastattelumenetelmät kuten teemahaastattelu. (Kananen 2017, 35-36; Laine, Bamberg & Jokinen 2007, 19; Pitkäranta 2010, 79).

Kvalitatiivisen tutkimuksen tyypillisiä piirteitä on esimerkiksi se, että tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa sekä se, että käytetään induktiivista analyysia. Tällä tarkoitetaan sitä, että pyritään paljastamaan odottamattomia asioita.

Tällöin lähtökohtana ei ole hypoteesin tai teorian testaaminen vaan aineistoa tarkastellaan monitahoisesti ja yksityiskohtaisesti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 164.)

Työn empiirisessä osuudessa on vertailtu eri sijoitusvaihtoehtoja. Valittuja sijoitusvaihtoja olivat sijoitusrahasto, osakkeet ja kapitalisaatiosopimus. Osakkeet on valittu siksi, että ne ovat yleisin sijoituskohde, joihin sijoitetaan. Jos taas haluaa hajautetun vaihtoehdon, hyvä vaihtoehto on sijoitusrahasto. Tällöin voidaan siis vähentää riskin suuruutta. Sijoitusrahastoja on monia erilaisia, joten työssä käytetty sijoitusrahasto on vain yksi vaihtoehto, jotta tarkastelu olisi helpompaa. Tällöin verojen määrät voivat vaihdella suurestikin. Kapitalisaatiosopimus taas on valittu siksi, että se kasvat-
taa tällä hetkellä suosiotaan yksityisten sijoittajien keskuudessa. Etuina on esimerkiksi juuri se, että verojen määräytymisen ajankohtaan voi vaikuttaa itse. Kapitalisaatiosopimus ei myöskään ole yleisin vaihtoehto, kun lähdetään sijoittamaan varoja, joten siksi koin, että se olisi hyvä vaihtoehto vertailuihin. Valituista kohteista on muutama esimerkki kustakin, joita on lopussa vertailtu.

Sijoittajalla olisi myös yhtenä hyvänä vaihtoehtona sijoittaa asuntoihin ja tällöin saada niistä vuokratuloa. Työstä nämä kuitenkin rajattiin lopulta pois, koska vertailu ei olisi ollut johdonmukaista. Työhön valittu sijoitussumma 60 000 euroa ei olisi riittänyt esimerkiksi edes asunnon ostoon sellaiselta alueelta, jolta se olisi ollut kannattavaa, vaan olisi pitänyt ottaa lainaa, jota taas muissa vaihtoehdoissa ei ole tehty.

2 SIJOITUSPÄÄTÖKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

2.1 Sijoitustoiminnan tavoitteet

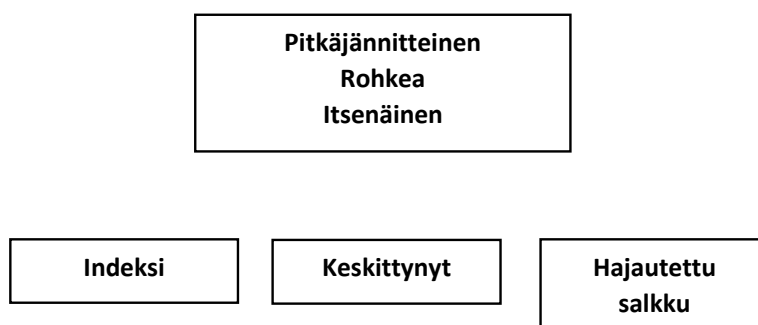
Pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus ovat tärkeimpiä asioita sijoittamisessa. Tärkeintä sijoitustoiminnassa on asettaa sille realistiset tavoitteet. Tavoitteiden tulee vastata suunniteltua sijoitusaikaa sekä omaa riskiprofiilia. Merkittävä vaikutus siihen, kuinka suuria riskejä sijoittaja ottaa, on sijoitusajalla. Tavoitteisiin vaikuttaa myös se sijoit-
taako varoja esimerkiksi jonkin tuotteen tai palvelun hankintaan, turvataanko

sijoittamisella tulevaisuutta vai turvataanko nykyisiä pääomia ja niiden arvoa. (Hyttinen 2017, 109-110; United Bankersin www-sivut 2017).

Tavoitteita valittaessa on hyvä arvioida myös omaa kokemustaan sekä osaamistaan. Sijoittajan lähtökohta on se, että ymmärtää, mitä riskejä sijoittamisessa voi olla sekä, mitä vaaditaan tuoton muodostumiseen. Verokohtelu on myös yksi peruste sijoituspäätöksessä. (United Bankersin www-sivut 2017.)

Hyttinen (2017, 108) on kirjassaan todennut, että ei ole yhtä oikeaa tapaa rakentaa sijoitussalkkua, joka veisi tuoton haluttuun maaliin. Hänen mukaansa on useita tyyplejä rakentaa oma sijoitustyylinsä. Pitkäjännitteisen sijoitusstrategian varaan kuitenkin rakennetaan jokainen toimiva sijoitusstrategia.

Kuvio 1. Sijoitustoiminnan toteuttamisen tavat. (Hyttinen 2017, 109)

Kuviolla on pyritty havainnollistamaan, että sijoitustoimintaa voi toteuttaa monella tavalla. Tärkeimmäksi on katsottu kyky pitkäjännitteiseen sijoittamiseen. Jos sijoittaja on pitkäjännitteinen, rohkea ja itsenäinen, pystyy saavuttamaan hyvää tuottoa. Rohkeudella tässä tapauksessa tarkoitetaan sitä, että markkinoiden lasku ei saa sijoittajaa myymään esimerkiksi osakkeitaan. Itsenäinen sijoittaja ei sijoita osakkeisiin, joita ei koe osaavansa arvioida tarpeeksi. Salkunhoitajien suurimmat sijoitukset ovat julkista tietoa, joten yleisesti on tiedossa, että vuoden lopulla salkunhoitajat tyhjentävät salkustaan huonosti menestyneitä osakkeita saadakseen puhtaan näkymän. Tätä kutsutaan window dressingiksi. (Hyttinen 2017, 109.)

Yksityissijoittaja ei esittele salkkuaan ulkopuolisille, joten sijoittaminen on helpompaa. ”Sillä ei kuitenkaan ole mitään merkitystä, mitkä kurssiraketit sinä ”missaat”, vain

sillä on väliä, kuinka omat sijoituksesi tuottavat” (Hyttinen 2017, 110). Pelkästään oman sijoitustyylin valitseminen ei riitä. On helppoa valita, että sijoittaa indeksiin tai hajauttaa osinkoyhtiöihin, ja silti päätyä myymään osakkeita heti ensimmäisen markkinanotkahduksen aikana. Tämän vuoksi sijoitustyylin ei katsota oleva tärkein tekijä, kun tavoitellaan hyvää tuottoa. Saavuttaakseen hyvän tuoton vaaditaan päätös siitä, minkälainen sijoittaja on ja, miten *toteuttaa* tämän valinnan. (Hyttinen 2017, 110)

2.2 Sijoituksen euromääräinen arvo ja sijoitusaika

Työssä käytettäväksi summaksi, jota sijoittamisessa käytetään, on valittu 60 000 euroa. Alun perin valitsin tämän summan koska tarkoituksena oli ottaa vertailuihin mukaan myös asuntojen vuokratulot. Tällöin ajatuksena oli, että esimerkissä olisi ostettu asunto ja sen jälkeen tutkittu saatuja vuokratuloja. Jos olisi haluttu ostaa esimerkiksi 150 000 euroa maksava asunto, olisi itsellä pitänyt olla 60 000 euron pääoma, jotta pankista oltaisi velkavivun avulla saatu lainaa puuttuvalle pääomalle. Lopulta asuntojen vuokratulot kuitenkin jäivät työn ulkopuolelle, mutta jätin saman omaisuuden määrän muihin vertailuihin.

Valittu summa kertoo myös siitä, että sijoittaja sijoittaa ammatikseen varojaan. Esimerkiksi rahastoihin olisi mahdollista sijoittaa jo kymmenellä eurolla eli kynnys sijoittamiseen on todella matalalla. Sijoittamiseen kannattaa ryhtyä sellaisella summalla, joka sopii omalle taloudelle ja haastamalla itseään sopivan summan haarukoinnissa. Kun halutaan tehdä suoria osakesijoituksia, ei ole varsinaista minimisummaa, mutta suositeltava summa sijoittaa olisi vähintään 500 euroa kerralla. Tällä tavalla kaupan käyntikulut eivät pääse muodostumaan liian suuriksi verrattaessa kauppasummaan. Osakesijoittamisessahan myös riskit ovat aina suuremmat kuin esimerkiksi korkosijoituksissa tai sijoitettaessa talletuksiin. Esimerkiksi kymmenellä tuhannella eurolla saa rakennettua jo hyvän ja hyvin hajautetun osakesalkun. Tuhannella eurolla taas riittävän hajautuksen saisi rahastosijoituksen kautta. (Osuuspankin [www-sivut](http://www.suopankki.fi) 2018.)

Yhtenä sijoitustoiminnan keskeisenä tekijänä voidaan pitää sijoitusaikaa, joka samalla vaikuttaa olennaisesti siihen millaisia riskejä sijoittaja ottaa. Sijoittajan riskinotto kasvaa aina sen mukaan, mitä pidempi sijoitusaika on. Suositeltavana sijoitusaikana

esimerkiksi osakkeisiin pidetäänkin yli seitsemää vuotta. Näin ollen sijoittaja pystyy tavoittelemaan korkeampaa tuottoa. Tästä johtuen sijoituskohteet, joihin sisältyy korkeat tuotto-odotukset sisältävät suuremman riskin volatiliteettiin eli arvonheilahteluun lyhyellä aikavälillä. Tästä johtuen pitkällä sijoitusajalla suositaan esimerkiksi osakesijoituksia. Tällöin on suurempi todennäköisyys saavuttaa osakemarkkinoiden matalariskisiä sijoituksia korkeampi tuotto. (United Bankersin www-sivut 2017.)

2.3 Riskit

Sijoittamiseen liittyy aina riskejä. Korke- ja osakemarkkinoiden vaihtelu vaikuttaa tuoton kertymiseen ja pahimmassa tapauksessa pääomankin voi menettää. Riskin suuruus tai pienuus riippuu sijoituskohteesta. Lähtökohtaisesti matalampi riski on korkomarkkinoilla kuin osakemarkkinoilla. Markkinoilta ei kuitenkaan löydy sijoituskohdetta, jossa riskiä ei olisi olemassa. Sijoittajan tulee olla tietoinen sijoituskohteen riskeistä ja tunnistaa oma riskinsietokyky. (Skandinaviska Enskilda Banken AB:n www-sivut 2017.)

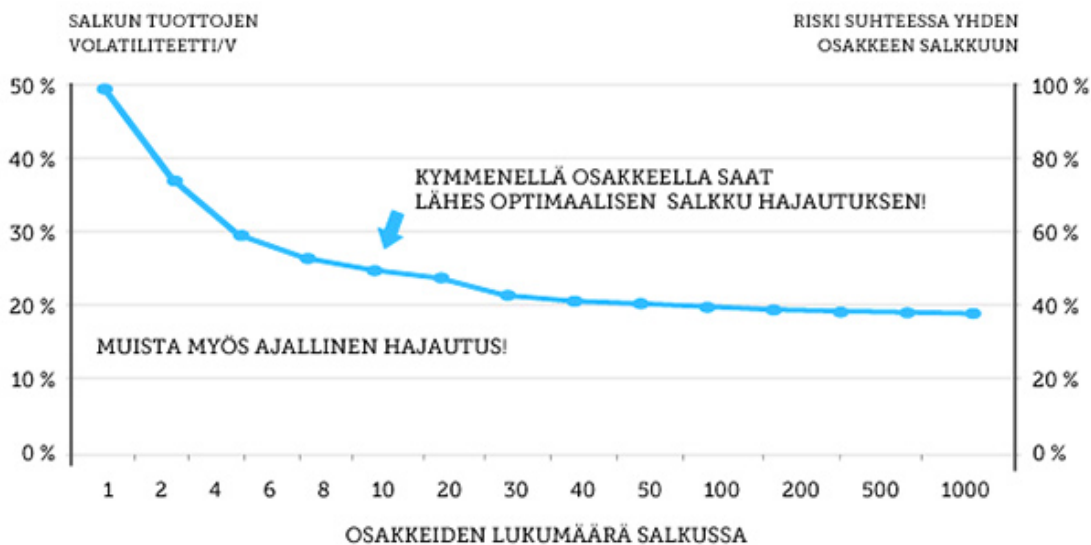
Eri sijoituskohteiden välillä riski ja tuotto-odotus vaihtelevat merkittävästi. Sijoittamiseen liittyy eri omaisuusluokkia, joista voidaan mainita esimerkiksi korot, osakkeet, kiinteistöt ja raaka-aineet. Riskitasot eri omaisuusluokissa eroavat toisistaan, mutta omaisuusluokkien sisällä voi olla suurta vaihtelua riskeissä eri sijoituskohteiden välillä. Esimerkiksi korkosijoituksissa tuotto-odotus ja matalin riski liittyvät pankkitalletuksiin, kun taas korkeampi tuotto-odotus sekä riski yrityslainoihin. Jos ajattelee osakesijoituksia, niin riskiin vaikuttaa esimerkiksi se, että sijoittaako kasvuyhtiöihin vai niin sanottuihin arvoyhtiöihin. Lisäksi riskeihin vaikuttaa sijoitusten maantieteellinen alue. Korkeita kasvuodotuksia odotetaan kehittyviltä markkinoilta, mutta näihin liittyy voimakkaampia arvonheilahteluita, kun verrataan kehittyneisiin markkinoihin. (United Bankersin www-sivut 2017.)

Jos riskiä halutaan välttää, tulisi sijoitustoiminnan tuottotavoitteet pitää maltillisena. Mikäli taas haluaa suurempia tuottoja, niin tällöin on oltava valmis hyväksymään suurempi riski. Sijoittajan riskinotto-kykyyn vaikuttavat siis esimerkiksi sijoitusaika,

sijoitustoiminnan tavoitteet, sijoituskokemus sekä sijoittajan kokonaisvarallisuus. (United Bankersin www-sivut 2017.)

Keskeinen osa riskienhallintaa ja sijoitusstrategiaa on sijoitusten hajauttaminen eri omaisuusluokkiin, maantieteellisille alueille sekä ajallisesti. Sijoitussalkun mahdollinen hajautus ja sijoituskohteiden painotuksien tulee vastata kokonaisuutena sijoittajan riskiprofiilia. Vaikka sijoittaisi varojaan pidemmäksi aikaa, on silti hyvä pitää osa sijoituksista kohteissa, joista ne voi tarvittaessa vapauttaa nopeasti. Sijoitettavan varallisuuden määrällä on vaikutusta käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin. Suuren alkupääoman etuna on mahdollisuus sijoittaa kattavasti eri sijoituskohteisiin. Varallisuuden määrä vaikuttaa myös mahdollisuuteen hajauttaa eri maantieteellisille alueille. (United Bankersin www-sivut 2017.)

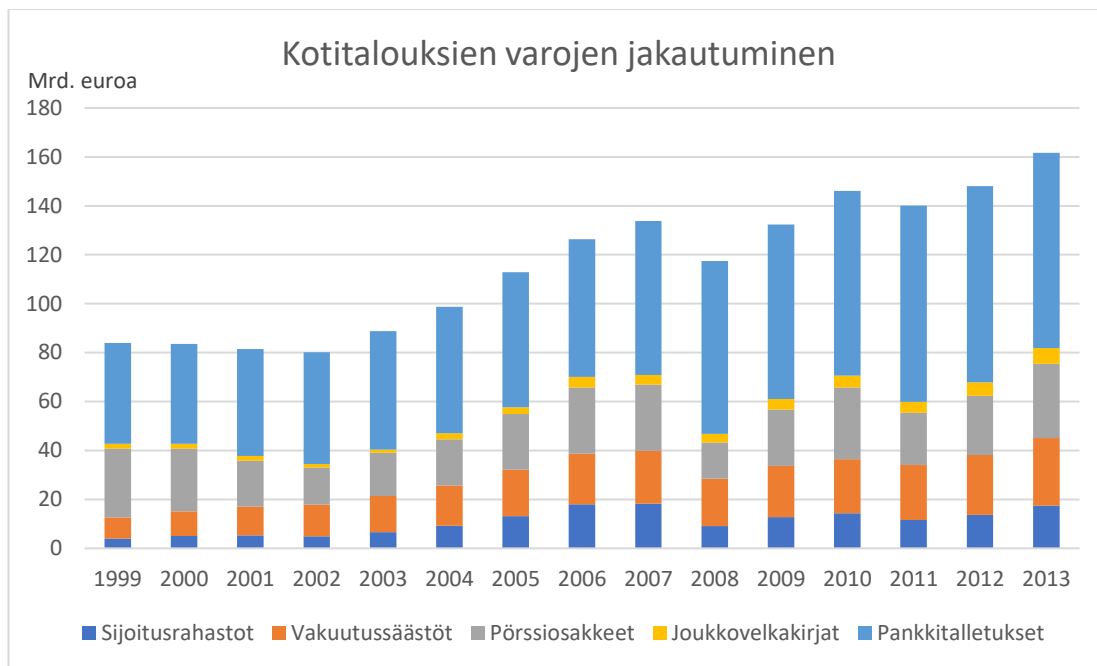
Sijoitusten hajauttamisen etuna on myös se, että se tasoittaa tuoton vaihtelua, mutta ei laske tuotto-odotusta. Alla olevasta kuvasta voidaan nähdä myös esimerkki, miten osakkeiden määrä vaikuttaa sijoituksen riskiin. (Sijoitustiedon www-sivut 2017.)

Kuvio 2. Hajauttamisen vaikutus. (Pörssisäätiön www-sivut 2017.)

Toimialakohtaiseen hajautukseen vaikuttaa yhtiön koko. Pienet yhtiöt tarjoavat korkeita tuottoja, mutta suuremman riskin konkurssiin kuin suuret maailmanlaajuiset toimijat. Ajallisella hajautuksella taas tarkoitetaan tilannetta, jossa pääoma jaetaan useaan sijoituskertaan, esimerkiksi useamman vuoden ajalla sijoitetaan neljä – kuusi

kertaa. Tällä tavalla useimmiten vältetään tilanteelta, jossa osakkeita ostettaisiin vain, kun kurssit ovat huipulla. Kun osakkeisiin säästetään tasaisesti, ajallinen hajautus hoi-
tuu lähes itsestään. (Sijoitustiedon www-sivut 2017.)

Kuvio 3. Kotitalouksien varojen jakautuminen Suomessa ei sijoituskohteisiin. (Fasoúlas, Manninen & Niiranen 2014, 16.)

Yllä olevasta kuvasta nähdään, miten kotitalouksien varat ovat Suomessa jakautuneet yleisimpien sijoitusmuotojen kesken. Sijoituspäätökseen vaikuttaa myös aina sijoituskohteen tuotto-odotus ja riskit. (Fasoúlas ym. 2014, 16.)

3 SIOITTAMISEN VEROTUS

Suomessa lasketaan erikseen jokaisen henkilön verotettavat tulot. Puolisoiden tuloja ei lasketa yhteen, eikä alaikäisen lapsen tuloja yhdistetä vanhempien tuloihin. Myös alaikäinen lapsi on itsenäinen verovelvollinen ja näin ollen velvollinen maksamaan tuloistaan veroja samalla tavalla veroasteikkojen mukaan kuten aikuisetkin. (Fasoúlas ym. 2014, 17.)

Tuloverolain 29 pykälän mukaisesti Suomessa yksityishenkilöä verotetaan erikseen pääomatuloista ja ansiotuloista. Näiden tulolajien lisäksi ei ole muita tulolajeja. Ansiotuloa on esimerkiksi palkkatulo ja sosiaalietuudet. Näistä maksetaan valtionveroa, kunnallisveroa, päivärahamaksu ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu sekä kirkollisvero (vain jäsenet maksavat). Suomessa valtionvero on progressiivinen eli veroa maksetaan vähemmän pienemmistä tuloista, kun taas suuremmista tuloista enemmän. (Fasoúlas ym. 2014, 17.)

Pääomatuloa ovat esimerkiksi vuokratulo ja osakkeiden myyntivoitto. Pääomatulon tuloveroprosentti vuonna 2017 sekä 2018 on 30 prosenttia. Verotettavan pääomatulon ylittäessä 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan 34 prosenttia veroa (Fasoúlas ym. 2014, 17; Tuloverolaki 1535/1992, VI osa 1 luku 124 §).

Verovelvollisella on kolme eri tulolähdettä: elinkeinotoiminnan tulolähde, maatalouden tulolähde sekä muu tulolähde, josta käytetään nimitystä henkilökohtainen tulolähde. Sijoitustoimintaa harjoittavilla tulot muodostuvat pääsääntöisesti henkilökohtaisessa tulolähteessä, ja niitä verotetaan pääomatuloina. Kuitenkin osinkotulo, joka on saatu listaamattomasta yhtiöstä, voidaan verottaa ansiotulona. Kohtelu riippuu osingon suuruudesta sekä yhtiön nettovarallisuudesta. (Fasoúlas ym. 2014, 18.)

Joissain tapauksissa yksityishenkilön harjoittamaa sijoitustoimintaa voidaan pitää elinkeinotoimintana. Tässä tilanteessa toiminnan on oltava suunnitelmallista, laajaa, aktiivista, voittoa tavoittelevaa sekä sijoittamisen tulee sisältää taloudellisen riskin, joka on ominaista yritystoiminnalle. Yleisesti toimintaa pidetään elinkeinotoimintana vain silloin, kun sijoittaja itse pitää toimintaansa elinkeinotoimintana. Eli esimerkiksi

kahdenkertaisen kirjanpidon pitäminen ja veroilmoitusten tekeminen. Tällöin elinkeinotoiminnan tulos jaetaan ansio- ja pääomatuloihin, ja ne verotetaan toiminnan nettovarallisuuden perusteella. (Fasoúlas ym. 2014, 18.)

Sijoittamisessa tärkeää on myös verosuunnittelu. Verosuunnittelulla tarkoitetaan, että taloudellisessa toiminnassa huomioidaan myös verojen vaikutus. Verosuunnittelun ideana on valita järkevin toimintakeino verotuksen kannalta. Eli tilanne, jossa veroja maksetaan vähiten. Maksettavien verojen määrä näkyy suoraan sijoitustoiminnan tuotavuudessa, joten verotus tulee huomioida ennalta kustannustekijänä. Verosuunnittelun tarkoitus ei kuitenkaan ole se, että verojen säästäminen olisi päätöksenteossa ainoa asia, jolla on merkitystä. Voi olla, että verotuksen kannalta halvin vaihtoehto ei ole omaisuuden käytettävyyden kannalta järkevä. (Fasoúlas ym. 2014, 19; Knuutinen 2017, 125-126).

Verosuunnittelu on hyväksyttävää ja laillista toimintaa. Tässä tulee kuitenkin huomioida, että veronkierto ei ole laillista. Veronkierrosta on kysymys silloin, kun jokin toimenpide tai olosuhde esitetään niin, että se näyttää verotuksellisesti hyväksyttävältä, vaikka oikeasti ei ole. Tällöin toimenpiteeseen on ryhdytty vain sillä tarkoituksella, että veron maksulta vältyttäisiin kokonaan. Veronkiertotapauksissa verotus toimitetaan kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa. Veron kiertämistä pidetään siis lain vastaisena tapana vältyä verojen maksulta. (Fasoúlas ym. 2014, 17; Laki verotusmenettelystä 1558/1995, 4 luku 28 §).

4 SIJOITUSKOHTEET

4.1 Sijoitusrahasto

Sijoitusrahastoilla Suomessa tarkoitetaan varojen kokonaisuutta, jonka koostumus on pääasiallisesti arvopapereita. Sijoitusrahastoon varojaan sijoittaneet henkilöt, yhteisöt ja säätiöt omistavat sijoitusrahaston. Sijoitusrahastotoiminnalla tarkoitetaan varojen yhteistä sijoittamista, jotka on kerätty rajoitetulta sijoittajien joukolta. (Fasoúlas ym. 2014, 131.)

Sijoitusrahastolla tarkoitetaan rahastoa, joka on jakautunut yhtä suuriin osuuksiin ja rahaston omistajia ovat sen osuuksien omistajat. Rahastoyhtiö hallinnoi sijoitusrahaston varoja ja sijoittaa varoja sääntöjensä mukaan arvopapereihin. Varoja on mahdollista sijoittaa myös kiinteistöihin. Lähtökohtaisesti sijoitusrahaston tulee sijoittaa varansa vähintään 16 eri sijoituskohteeseen. Pienelläkin sijoituksella voi hajauttaa omistuksensa erilaisiin osakkeisiin ja muihin arvopapereihin. Kun osuudenomistaja haluaa myydä osuutensa, tulee rahastoyhtiöltä vaatia osuuden lunastamista. (Fasoúlas ym. 2014, 131.)

Sijoitushorisontti salkun sijoituksilla keskenään saattaa olla hyvinkin erilainen. Osa varoista voidaan sijoittaa pitkäksikin aikaa, kun taas osa varoista sijoitetaan lyhyemmäksi aikaa. Sijoitussalkun suunnittelussa kannattaa huomioida keskinäiset painotukset eri sijoituskohteiden välillä siten, että salkun sijoituksista riittävä osa on aina sellaisissa kohteissa, joista on helppo vapauttaa pääomia. Pitkäaikaiset sijoitukset tulisi ajoittaa niin, että ne erääntyvät säännöllisesti. Sijoittajan tulee myös huomioida tilanne, jossa suunniteltu sijoitusaika yllättäen muuttuukin. Siksi tuleekin aina tarkistaa, miten sijoituskohteesta luopuminen onnistuu, ja liittyykö myymiseen tai lunastukseen kustannuksia. (United Bankersin [www-sivut](http://www.sivut) 2017.)

Sijoitusrahaston varojen sijoittaminen erilaisiin arvopapereihin riippuu siitä, millainen sijoitusstrategia ja riskiprofiili sijoitusrahaston säännöissä mainitaan. Sijoituskohteiden perusteella sijoitusrahastot jaetaan kolmeen eri päätyyppiin, jotka ovat osakerahasto, korkorahasto ja yhdistelmärahasto. Näiden eri rahastotyyppien riskiprofiilit

eivät ole samanlaisia. Esimerkiksi valtion joukkolainoihin sijoittaa matalan riskin korkorahastot, koska niitä pidetään melko vähäriskisinä arvopapereina. Nimensä mukaisesti osakerahastot taas sijoittavat osakkeisiin. Osakerahastoissa sijoittajalla on suurempi riski menettää rahasto-osuuden arvo kuin korkorahasto-osuuksissa. Yhdistelmärahastosta taas on kyse siinä tapauksessa, kun rahasto sijoittaa osan varoista osakkeisiin ja osan korkoihin. Sijoitusrahastolla on mahdollisuus myös sijoittaa pelkästään tiettyyn toimialaan. Erityisrahastoksi kutsutaan sijoitusrahastoa, ellei riskiä ole hajautettu vähintään 16 eri kohteeseen. (Fasoúlas ym. 2014, 131.)

Osake- ja korkorahastoissa on siis myös riskejä. Riskitaso riippuu rahaston strategiasta. Osakerahaston riski on sitä suurempi, mitä kapeampi ja erikoistuneempi strategia on. Osakerahastossa, jossa sijoitetaan yksittäiseen alaan tai vain tietyllä maantieteelliselle alueelle, on suurempi riski kuin rahastossa, jossa on sijoitettu hajauttamalla laajasti maantieteellisesti tai eri toimialojen kesken. Korkorahastoissa taas on tavoitteena tasainen arvonkehitys maltillisella riskitasolla. Ne ovat sopivia sekä lyhyt- että pitkäaikaiseen sijoittamiseen. Korkorahastoissa riskitaso on alhainen, ja samalla tuotto-odotus on alhaisempi, mitä osakerahastoissa. (Skandinaviska Enskilda Banken AB:n www-sivut 2017.)

Laissa on säädetty, miten sijoitusrahastojen varat tulisi hajauttaa eri sijoituskohteisiin sekä siitä, miten paljon yksittäisiin sijoituskohteisiin voidaan sijoittaa. Nämä vaatimukset eivät kuitenkaan koske erikoissijoitusrahastoja. Yhteistä kaikille sijoitusrahastoille on se, että rahasto-osuuden arvo voi nousta ja laskea. Rahaston tuottohistoriaa ei voida myöskään pitää takeena tulevasta tuotosta. Näin ollen sijoittaja voi saada rahasto-osuuksia takaisin lunastustilanteessa vähemmän kuin siihen alun perin on sijoitettu. Sijoitusrahastot eivät kuulu talletussuojan eivätkä sijoittajien korvausrahaston piiriin. (Skandinaviska Enskilda Banken AB:n www-sivut 2017.)

Rahastojen rahasto-osuudet jaetaan sen mukaan kahteen eri tyyppiin, miten niille maksetaan voittoa. Voitto-osuudeksi kutsutaan tuotto-osuuksista jaettua vuosittaista tuottoa. Voitto-osuutta ei makseta ulos kasvuosuuksissa. Tällöin se lisätään sijoituksen pääomaan, jotta pystytään kerryttämään myös sen tuottoa. Kasvuosuuksissa vain osuuden myynnin yhteydessä saadaan tuottoa. (Fasoúlas ym. 2014, 131-132; Sijoittajan vero-opas 2017).

4.2 Osakkeet

Osakesijoittaja omistaa osuuden osakeyhtiöstä, josta osuus on ostettu. Osakkeita voi ostaa miltä osakeyhtiöltä tahansa, jonka osakkaat ovat niitä valmiita myymään. Yleisesti osakesijoittamisella tarkoitetaan juuri julkisesti listattujen pörssiyhtiöiden osakkeilla kaupankäyntiä eli kaupankäynnistä pörssissä. Yhtiön osakepääoma jaetaan tiettyksi määräksi osakkeita. Osakkeita voi syntyä lisää myös myöhemmin, jos yhtiö tarvitsee lisää pääomaa toimintaansa varten. Tällöin yhtiö järjestää osakeannin, jossa lasketaan liikkeelle lisää osakkeita. Tällöin yhtiö pystyy myös samalla jakamaan riskiä uusien osakkeen omistajien kanssa. Osakeanti voi olla myös suunnattu, jolloin alkuperäisillä osakkeenomistajilla on etuoikeus merkitä osakkeita, kun osakepääomaa korotetaan. Tällaisessa annissa rahaa menee yritykselle. Kuitenkin suurin osa osakkeista ostetaan jälkimarkkinoilla eli toisilta sijoittajilta. (Sijoitustiedon www-sivut 2017.)

Suomessa on tällä hetkellä vain yksi monenkeskinen kauppapaikka nimeltään First North Finland, jota ylläpitää Nasdaq OMX Helsinki. Osakkeista saatavan tuoton eli osingon verotukseen vaikuttaa se, onko yhtiö listaamaton vai listattu yhtiö. Yksityisen osakeyhtiön osakkeita ei voida ottaa arvopaperipörssiin julkisen kaupankäynnin kohteeksi, joten sen osakkeilla käydään kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä eli niin sanotulla vaihtoehtoisella markkinapaikalla (multilateral trading facility, MTF). Listattujen eli julkisesti noteerattujen yhtiöiden osakkeilla käydään kauppaa Nasdaq OMX Helsinki-pörssissä Pohjoismaisella listalla, Pre-listalla tai First North Finlandin listalla. Yhtiötä pidetään listattuna, kun sen osakkeilla käydään kauppaa julkisesti Euroopan talousalueella tai sen ulkopuolella säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinapaikalla. Lisäksi yhtiötä pidetään listattuna, kun sen yksikin osakesarja on listattu. Ellei yhtiö ole listattu, sen osakkeilla ei käydä julkista kauppaa. (Fasoúlas ym. 2014, 83; Investopedia www-sivut 2018).

Koska yksityinen osakeyhtiö voi olla joko listattu tai listaamaton yhtiö, niin sen osakkeilla voidaan käydä kauppaa monenkeskisellä markkinapaikalla. Samalla tavalla julkisen osakeyhtiö voi olla myös listaamaton. Tyypillisesti sijoittaja hankkii listattujen ja julkisten osakeyhtiöiden osakkeita. (Fasoúlas ym. 2014, 83-84; Sijoitustiedon www-sivut 2017).

Arvopaperipörssissä tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä käydään kauppaa listatun osakeyhtiön osakkeilla. Osakkeet merkitään sijoittajan arvo-osuustilille. Välittäjä perii pörssikaupasta kuluja, joten tiliä luodessa täytyy huomioida sijoitusten koko ja kaupankäyntitiheys, sillä välittäjä perii pörssikaupasta kuluja esimerkiksi osakkeiden säilytyksestä vuosimaksua. Näin ollen kulut täytyy huomioida ja vertailla niitä. Osakkeita voi myydä ja ostaa arvopaperivälittäjien esimerkiksi pankkien ja sijoituspalveluyritysten kautta. Listattuja osakkeita ostetaan arvopaperivälittäjän kautta, kun ostaja antaa ostotoimeksiannon. Tällöin ostajan ei myöskään tarvitse maksaa varainsiirtoveroa, kun kauppa tapahtuu arvopaperivälittäjän kautta. (Fasoúlas ym. 2014, 84; Investopedia www-sivut 2018; Sijoitustiedon www-sivut 2017; Varainsiirtoverolaki 931/1996, 3 luku 15a §).

Osakkeen hinta määräytyy pörssikaupassa kysynnän ja tarjonnan mukaan, ja tästä syntyy pörssikurssi. Kurssi määrää myös yhtiön markkina-arvon. Osakeyhtiölain mukaisesti osakkeelle voidaan maksaa tuottoa, joka yleisimmin maksetaan osinkona. Muita tuotonjakotapoja ovat omien osakkeiden osto, pääoman palautus tai yhtiön purkaminen osiin ja varojen jako (Osakeyhtiölaki 624/2006/624, IV osa 13 luku 1 §). Osakkeen hinnan määräytymiseen vaikuttaa pitkän aikavälin odotettu tuloskehitys ja osingonmaksukyky eli, mitä suuremmat kasvunäkymät yrityksellä on, sitä suuremman hinnan osakkeesta joutuu maksamaan suhteessa yrityksen sen hetkiseen tulokseen. P/E (price per earnings) tunnusluvulla mitataan osakkeen hintaa. Tunnusluku kertoo osakkeen hinnan ja tuloksen suhteen eli montako vuotta kestää, että yritys saa tuotettua voittoa siihen sijoitetun rahan verran. (Myrsky & Rabinä 2014, 107; Sijoitustiedon www-sivut 2017).

Aktiivisessa kaupankäynnissä keskeistä on usko markkinoiden tehokkuuteen. Tehokkuus voidaan jakaa kolmeen eri asteeseen. Heikosti tehokkailla markkinoilla osakkeiden hintoihin sisältyy kaikki historiallinen tieto. Puolivahvasti tehokkailla markkinoilla ei ole hyötyä analysoida tilinpäätöstietojen ja muiden julkisten asiakirjojen tietoja, sillä ne sisältyvät välittömästi osakkeen hintaan, kun ne ovat tulleet julki. Vahvasti tehokkailla markkinoilla kursseihin sisältyy edellisten lisäksi myös kaikki mahdollinen sisäpiiritieto. Tällä tarkoitetaan sitä, että hallituksen tekemät päätökset näkyvät välittömästi kurssissa eli jo ennen kuin päätös on tuotu julki. (Sijoitustiedon www-sivut 2017.)

Sijoittajalle muodostuu osakekaupasta myös kustannuksia. Kustannukset koostuvat arvopaperivälittäjän perimistä kaupankäyntikuluista sekä osakkeiden säilyttämiseen liittyvistä kuluista. Kaupankäyntikulut saa vähentää verotuksessa vasta silloin, kun osakkeet myydään ja luovutusvoittovero lasketaan. Osakkeiden säilyttämisestä aiheutuneet kulut taas voidaan vähentää vuosittain pääomatuloihin kohdistuvina tulonhankkimiskuluina riippumatta siitä, onko maksuvuotena saatu pääomatuloja. Yhteenlasketut tulonhankkimiskulut ovat vähennyskelpoisia vain 50 euron ylittävältä osalta. Ellei pääomatuloja ole, kulut vähennetään ylittävältä osin alijäämähyvityksen kautta. (Fasoulas ym. 2014, 85.)

Pitkällä aikavälillä pörssiosakkeet ovat kuitenkin kannattavin sijoituskohte, mutta osakkeisiin sisältyy myös hyvästä tuottohistoriasta huolimatta riskiä. Osakkeiden hinta määräytyy markkinoiden mielipiteiden keskiarvosta, joten rahat on mahdollista myös menettää. Omistuksen arvo laskee lähes välittömästi pörssissä, jos yhtiön näkymät heikkenevät tai jotain negatiivista tapahtuu. (Sijoitustiedon www-sivut 2017.)

Pidemmällä sijoitusajalla huonon ajoituksen riski pienenee ja tuotto-odotus realisoituu todennäköisemmin. Osakesijoittaminen on tavalliselle suomalaiselle säästäjälle pääsääntöisesti pitkäjänteistä omistamista, mutta on myös muita aktiivisempia tapoja sijoittaa osakkeisiin. Harjaantunut sijoittaja voi pyrkiä nostamaan tuotto-odotustaan aktiivisella kaupankäynnillä joka perustuu johonkin tapaan voittaa passiivisen omistamisen tuoma tuotto. (Taloustaidon www-sivut 2017.)

4.3 Kapitalisaatiosopimus

Kapitalisaatiosopimus on asiakkaan ja vakuutusyhtiön välinen sijoitussopimus. Sijoittaja ei kuitenkaan itse omista sijoituksia vaan ne ovat vakuutusyhtiön omistuksessa. Kapitalisaatiosopimuksen erot verrattuna muihin vakuutusyhtiöiden tarjoamiin tuotteisiin kuten säästö- ja sijoitusvakuutuksiin ovat siinä, että kapitalisaatiosopimuksessa ei vakuuteta ketään. Sopimus on aina määräaikainen, koska mikään vakuutustapahdus ei voi päättää sopimusta. Viime vuosina kapitalisaatiosopimukset ovat nousseet myös yksityisten sijoittajien suosioon, kun PS-tilien ja yksityisten eläkevakuutusten

ehdot ovat heikentyneet. (Finanssivalvonnan www-sivut 2017; Myrsky & Rabinä 2014, 141; Sijoittajan www-sivut 2017; Taloustaidon www-sivut 2017).

Kapitalisaatiosopimus voi olla laskuperusteinen (voi olla nimeltään myös korkosidon-nainen), sijoitussidonnainen tai yhdistelmä näistä kahdesta. Tuoton ja riskin kannalta on olennaista, kumman valitsee. Sijoitussidonnaisessa sopimuksessa asiakas saa itse valita sijoitukset, jotka liittyvät sopimukseen. Usein ne ovat osuuksia sijoitusrahas-toista tai rahastokorien osuuksista. Asiakas kantaa itse riskin sijoituskohteiden arvon pienenemisestä. (Finanssivalvonnan www-sivut 2017; Verohallinto 2016, Kapitalisaa-tiosopimuksen verotus A252/200/2016).

Laskuperusteisessa sopimuksessa taas vakuutusyhtiö päättää, miten ja mihin asiakkai-den maksuista kertyneet varat sijoitetaan eri sijoituskohteisiin. Tässä tuotto muodostuu sopimuksessa sovitusta asiakashyvityksestä ja sovitusta laskuperustekorosta. Korko voi olla kiinteä tai johonkin korkotekijään sidottu esimerkiksi 3 kk:n EURIBOR. Li-säksi vakuutusyhtiön päätettävissä on asiakashyvitysten myöntäminen vuosittain. Kor-kosidonnaisia sopimuksia ei nykyään kuitenkaan juurikaan tehdä (Finanssivalvonnan www-sivut 2017; Taloustaidon www-sivut 2017; Verohallinto 2016, Kapitalisaatioso-pimuksen verotus A252/200/2016).

Kapitalisaatiosopimuksen hyviin puoliin kuuluu se, että sijoittaja voi tehdä muutoksia sijoituskohteisiinsa ilman luovutusvoittovero. Tästä syystä se onkin kasvattanut suo-siotaan nopeasti. Veroedun hinta on kuitenkin ylimääräiset kulut ja riskit. Kapitalisaa-tion idea on siinä, että se siirtää pääomaverot tulevaisuuteen. Eli, kun sijoituskohteita muutetaan sopimuksen sisällä, niin tästä ei erikseen tarvitse ilmoittaa verottajalle. Li-säksi syntyneet voitot verotetaan luovutusvoittoina silloin, kun sopimuksesta aletaan nostaa tuottoa. Eli sopimuksen sisällä voidaan sijoituskohteita vaihtaa toisiin verova-paasti. (Myrsky & Rabinä 2014, 142; Salkunrakentajan www-sivut 2017).

Kapitalisaatiosopimus sopii parhaiten pitkäaikaiseen säästämiseen ja sijoittamiseen. Tyypillinen sopimusaika on 10-15 vuotta. Sopimuksissa voi olla vähimmäissäästämis-aikoja ja, jos säästöjä nostaa säästöaikana, niin tästä voidaan periä huomattavia takai-sinnostokuluja. Näiden veloituserusteiden takia kapitalisaatiosopimusta ei kannata

käyttää pienten, muutamien tuhansien eurojen sijoitussalkun hallintaan. (Salkunrakentajan www-sivut 2017; Taloustaidon www-sivut 2017).

Kapitalisaation tärkein etu on edellä mainittu verojen siirtäminen. Eli tuottoa verotetaan vasta sillä hetkellä, kun sitä aletaan nostaa ulos, jolloin tuotto on pääomatuloveron alaista tuloa. Käytännössä ne pääomat, jotka eivät kuulu verotukseen piiriin, voidaan nostaa ensin. (Salkunrakentajan www-sivut 2017.)

Vaikka kapitalisaatiosopimus tarjoaakin verohyötyä, niin siitä syntyy myös aiemmin mainittuja kustannuksia, jotka voivat viedä merkittävän osan sijoitussalkun tuotosta. Sopimusten ylläpitämisestä syntyy esimerkiksi seuraavia kuluja: säästöstä perittävät palkkiot (hoitokulut, hoitopalkkiot), maksuista perittävät palkkiot (kuormituspalkkiot, maksupalkkiot), varainhoitokulut sekä toimenpidepalkkiot (esimerkiksi takaisinnostokulu). Kuluja peritään myös sijoituskohteiden hallinnointipalkkoina, jotka on liitetty sijoituskohteisiin. Erikseen voidaan periä myös maksua varainhoitajan palveluista, jos ne on liitetty erikseen sopimukseen. Myös toimenpidemaksuja voidaan periä yksittäisten toimenpiteiden aiheuttamista kustannuksista. Esimerkkinä rahastojen vaihto. Kuten edeltä voidaan todeta, niin kustannuksia syntyy monista eri lähteistä. Näin ollen sijoittajan tulee huomioida verohyödyt suhteessa kuluihin eli ettei verohyöty katoa palkkioihin. (Salkunrakentajan www-sivut 2017.)

Jotkin palkkiot peritään pääomasta kerran, kun taas joitakin palkkioita peritään sekä pääomasta ja tuotosta koko sijoitusajalta juoksevasti. Kapitalisaatiosopimus on siis ”kuori”, jonka sisälle sijoitukset kootaan. Yleensä sopimusten sijoitukset rakennetaan koreiksi useista tuotteista, ja niistä voi mennä oma hoitopalkkionsa. Näin ollen käytännössä yksityisen säästäjän on hankala selvittää kokonaiskuluja, jollei sopimuksen myyjä tee sitä. (Taloustaidon www-sivut 2017.)

Finanssivalvonta (Fiva) on laatinut suositukset kulujen esittämisestä asiakkaalle ennen kuin sopimus tehdään. Suositukseen sisältyy nollatuottolaskelma, jossa myyjä laskee, miten paljon sopimukseen sijoitetut varat vähenevät, jos niille ei kerry laisinkaan tuottoa. Tästä laskelmasta kulujen määrän näkee selvästi, ja sen avulla on helppoa vertailla kulueroja eri sopimusten välillä. (Taloustaidon www-sivut 2017.)

Etujen lisäksi kapitalisaatiosopimukseen liittyy myös riskejä. Tässä asiakas kantaa riskin sijoituskohteiden arvon kehityksestä, joten samat riskit liittyvä sijoitussidonnaiseen vakuutukseen kuin niihin sijoituksiin, joihin vakuutuksen arvo on sidottu. Verrattaessa suoriin osake- tai rahastosijoituksiin kapitalisaatiosopimuksessa sijoittajalle syntyy kokonaan uusi riski, koska sopimuksilla ei ole olemassa talletussuojaa vastaavaa järjestelyä. Näin ollen niihin liittyy liikkeellelaskijariski siitä, että jos vakuutusyhtiö joutuu selvitystilaan, niin säästöt menetetään. Finanssivalvonnan mukaan vakuutusyhtiöt joutuvat harvoin konkurssiin. Suoriin osake- ja rahastosijoituksiin verrattaessa kapitalisaatiosopimukset eivät ole yhtä likvidejä nopeasti rahaksi muutettavia. (Salkunrakentajan www-sivut 2017; Taloustaidon www-sivut 2017.)

Yksi kapitalisaatiosopimuksen niin sanottu heikkous on se, että useat pankit ja vakuutusyhtiöt, jotka tarjoavat sopimuksia, antavat pitää verovapaassa kuossa vain pankin tai vakuutusyhtiön omia tuotteita. Useissa sopimuksissa ei ole mahdollisuutta sijoittaa esimerkiksi osakkeisiin tai ETF:iin. (Salkunrakentajan www-sivut 2017.)

5 SIJOITUSKOHTEIDEN VEROTUS ERI TILANTEISSA

5.1 Luonnollinen henkilö

Kaikki luonnolliset henkilöt ovat eri verovelvollisia. Luovutusvoitosta verotetaan luovutettavan hyödykkeen omistajaa. Omistajaksi katsotaan se, jonka nimiin omaisuus on hankittu laillisella saannolla (nimiperiaate). Omistussuhde ei synny tilanteessa, jossa rahoitetaan toisen nimiin tehty kauppa. Näissä tilanteissa on kyse lahjasta tai lainasta ostajalle. (Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016.)

Jotta luovutusvoitto saadaan laskettua, on välttämätöntä selvittää omaisuuden luovutushinta. Luovutushinta pidetään omaisuuden todellista luovutushintaa, kun lasketaan luovutusvoittoa. Yleisesti luovutushinta selviää omaisuuden kauppakirjasta. Luovutushinta kaupalla luovutetun omaisuuden tilanteessa on rahana tai muuna vastikkeena

saatu kauppahinta. (Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016.)

5.2 Lahjavero

Lahjaverotuksen olemassaoloa perustellaan sillä, että se on välttämätön, jotta voidaan ehkäistä perintöveron kiertämistä. Alkuperäisenä tavoitteena on siis ollut pyrkiä estämään elinaikana tapahtuvien vastikkeettomien luovutusten perintöverotuksen kiertäminen. Lahjavero on Suomessa luonteeltaan ollut aina ns. yleinen lahjavero. Lahjavero siis toimitetaan aina, kun lahjan kriteerit täyttyvät eikä vain niissä tilanteissa, joissa lahjoituksen tarkoituksena on ollut perintöveron kiertäminen. (Knuutinen 2017, 230-231; Puronen 2015, 25-26).

Näin ollen sijoittajan tulisi miettiä ajoissa tilannetta, jos varallisuutta aikoo siirtää jälkeläisilleen tai muille henkilöille. Tällainen varallisuuden siirto on pitkän tähtäyksen verosuunnittelua. Kun siirrot ajoitetaan verosuunnittelun näkökulmasta järkevästi, voidaan tehdä säästöä lahja- ja perintöveroissa luovutusvoittoveroja laskettaessa. Tässä on oletettu, että lahjansaaja ja antaja asuvat molemmat Suomessa, joten esimerkiksi verosopimuksia ei ole tällöin tarvinnut ottaa huomioon. Lahjasta on kyse silloin, kun henkilö antaa varallisuutta eläessään vastikkeetta toiselle henkilölle. Lahjansaaja maksaa lahjaveroa valtiolle ja perinnön- ja testamentinsaaja perintöveroa. Perintö- ja lahjavero määrätään eri veroasteikoilla. 1.1.2017 jälkeen alle 5 000 euron lahjasta ei mene lahjaveroa. Lahjaveroilmoitusta ei tarvitse antaa, jos lahjan arvo tai kolmen vuoden aikana saatujen lahjojen yhteisarvo ei ylitä 5 000 euroa. Tavanmainen koti-irtaimisto on myös verovapaata 4 000 euroon asti. Verojen määräytymiseen vaikuttaa myös sukulaissuhteet. Alla taulukot verojen määräytymisestä 1.1.2017 alkaen. Lahjaveroilmoituksen tekee lahjansaaja, joten lahjanantajan ei tarvitse huolehtia verotuksellisesta näkökulmasta näistä asioista. (Fasoúlas ym. 2014, 274; Knuutinen 2017, 230-231; Lahjansaajan opas 2017; Perintö- ja lahjaverolaki 12.7.1940/378 muutoksineen; Puronen 2015, 366; Verohallinnon [www-sivut](http://www.sivut) 2017).

Alla olevista kuvioista nähdään lahjaveron määrä, kun lahja on saatu 1.1.2017 tai sen jälkeen.

Lahjan arvo €	Vero alarajan kohdalla €	Vero-% ylimenevästä osasta
5 000–25 000	100	8 %
25 000–55 000	1 700	10 %
55 000–200 000	4 700	12 %
200 000–1 000 000	22 100	15 %
1 000 000–	142 100	17 %

Kuvio 4. Lahjaverotaulukko I veroluokka, lähimmät sukulaiset.

Lahjan arvo €	Vero alarajan kohdalla €	Vero-% ylimenevästä osasta
5 000–25 000	100	19 %
25 000–55 000	3 900	25 %
55 000–200 000	11 400	29 %
200 000–1 000 000	53 450	31 %
1 000 000–	301 450	33 %

Kuvio 5. Lahjaverotaulukko II veroluokka, muut kuin lähimmät sukulaiset.

Alla olevassa kuviossa on kerrottu vuoden 2007 lahjaverotuksen rajoista, koska esimerkeissä on käytetty näitä lukuja. Lahjaveroa maksetaan I veroluokassa seuraavan asteikon mukaan. II veroluokassa vero on asteikon mukainen vero kaksinkertaisena. (Laki perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta 1063/2007, 14 §.)

Verotettava osuus €	Alarajan kohdalla €	Vero-% ylimenevästä osasta
4 000-17 000	100	10
17 000-50 000	1 400	13
50 000-	5 690	16

Kuvio 6. Lahjaverotaulukko vuonna 2007.

5.3 Arvopaperikauppa

Pääsääntöisesti yksityishenkilön laajamittaista sijoitustoimintaa ei katsota elinkeinotoiminnaksi. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että sivutoimisesti harjoitettu melko aktiivinen arvopaperikauppa on sijoitustoimintaa, johon sovelletaan tuloverolain säännöksiä, jotka koskevat luovutusvoiton verotusta. (KHO:2000:67.)

Jossain tilanteissa arvopaperikauppa voi saavuttaa sellaisen laajuuden, että kauppaa voidaan pitää elinkeinotoimintana. Tällöin arvopaperikaupan tulee olla suunnitelmallista, jatkuvaa, aktiivista, taloudellisen riskin ottavaa (suuri velkapääoma) ja voittoa tavoittelevaa. Euromääräisiä rajoja ei voida asettaa, vaan toiminta arvioidaan edellä mainittujen tilanteiden tunnusmerkkien täyttymisen perusteella. (Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016.)

5.4 Luovutusvoittojen ja -tappioiden verotus

Kun omaisuuden myyntihinta ylittää sen hankintamenon ja voiton hankkimisesta aiheutuneet menot, syntyy luovutusvoittoa. Kun taas luovutetun omaisuuden myyntihinta alittaa sen hankintamenon ja voiton hankkimisesta aiheutuneet menot, syntyy luovutustappiota. Luovutusvoittoa- ja tappiota voi syntyä vain tilanteissa, joissa on kyse vastikkeellisista luovutuksista, joista tavallisimpia ovat kauppa ja vaihto. Luovutusvoiton verotus taas ei kohdistu vastikkeettomiin luovutuksiin, kuten perintöön ja lahjaan. (Nykänen & Rabinä 2013, 544; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

Luovutusvoiton veronalaisuuteen ei vaikuta se, kuinka kauan luovuttaja on omistanut omaisuuden, joten voitosta maksetaan aina veroa. Omaisuuden hankinta- tai saantotavalla ei ole merkitystä, koska luovutusvoittoverotuksen piiriin kuuluvat sekä vastikkeettomasti että vastikkeellisesti saadun omaisuuden luovutukset. (Nykänen & Rabinä 2013, 543-544; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

Luovutettava omaisuus voi olla irtainta tai kiinteää, eikä sillä ole merkitystä luovutusvoittoa verotettaessa. Luovutusvoitoksi kutsutaan siis verotettavaksi tulevaa omaisuuden myyntihintaa, ja kaikki saadut voitot ovat veronalaisia, ellei niitä ole säädetty verovapaiksi. Tuloverolain 45 §:n 1 momentin mukaan omaisuuden luovutuksesta saatu voitto on veronalaista pääomatuloa. (Nykänen & Rabinä 2013, 543-544; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

Sijoittajan yhteenlaskettuja pääomatuloja verotetaan siis verokannalla 30, kun tulot ovat enintään 30 000 euroa ja ylimenevältä osalta 34 prosenttia. (Tuloverolaki 124 §, 2 mom.)

Jos omaisuuden luovutuksesta syntyy tappiota, se vähennetään omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verovuonna ja viitenä seuraavana vuotena sen mukaan kuin voittoa kertyy (TVL 50 §:n 1 momentti). Jos luovutustappiot ovat syntyneet ennen verovuotta 2010, ne olivat vähennyskelpoisia verovuonna ja kolmena seuraavana vuotena. ”Esimerkki 16: Vuonna 2011 muodostunut luovutustappio voidaan vähentää viimeistään vuoden 2016 luovutusvoitosta. Vuoden 2016 verotus toimitetaan kalenterivuoden 2017 aikana” (Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

Jos luovutustappiot ovat syntyneet ennen vuotta 2016, niitä ei voida vähentää muista tuloista kuin luovutusvoitoista. Niitä ei myöskään oteta huomioon alijäämää vahvistaessa. Vuodesta 2016 lähtien luonnollisten henkilöiden luovutustappiot vähennetään verovuoden luovutusvoitoista. Lisäksi 2016 vuoden jälkeen syntyneet luovutusvoitot pystyy vähentämään luovutusvoittojen kokonaan tai osin puuttuessa myös muista pääomatuloista. Pääomatuloon kohdennetaan tappion vähentäminen, ja siitä on vähennetty tulon hankinnasta ja säilyttämisestä aiheutuneet vähennykset. Luovutustappion vähentämisen jälkeen tehdään muut pääomatuloon kohdistuvat vähennykset. Jos tämän jälkeen jää luovutustappiota vähentämättä, niin jäännös vahvistetaan verovuoden luovutustappioksi, ja se vähennetään viitenä seuraavana vuonna mahdollisista luovutusvoitoista ja muista pääomatuloista. Tappiot vähennetään syntymisjärjestyksessä.

(Nykänen & Rabinä 2013, 553-554; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

5.4.1 Luovutusvoiton määrä

Luovutuksesta saadun voiton määrä lasketaan, kun luovutushinnasta vähennetään hankintamenon poistamatta olevan osan ja voiton hankkimisesta olleiden menojen yhteismäärä. Kun lasketaan luovutusvoittoa, otetaan huomioon hankintameno ja luovutus hinta nimellisestä määrästä. Myyntivoiton määrää alentavana tekijänä ei oteta huomioon inflaatiosta johtuvaa omaisuuden arvonnousua. Näin ollen mahdollinen rahan reaaliarvon muutos ei vaikuta luovutusvoiton laskentaan, vaikka omaisuus olisikin hankittu kauan sitten. (Nykänen & Rabinä 2013, 64-65; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

Omaisuuden hankintamenon määräytymiseen vaikuttaa se, miten omaisuus on aikanaan hankittu. Kaupassa saadun omaisuuden hankintamenona pidetään myyjälle suoritettua ostohintaa. Taas vaihdossa saadun omaisuuden hankintamenona pidetään vaihtoehdon mukaista käypää arvoa. Hankintamenoon sisällytetään myös ostoon välittömästi liittyvät kustannukset. Jos hankintamenoa tai sen osaa on jo aikaisemmin vähennetty verotuksessa, niitä ei saa vähentää uudestaan verotuksessa. (Nykänen & Rabinä 2013, 64-65; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

Luovutushinnasta saa vähentää todellisen hankintamenon poistamatta olevan osan lisäksi voiton hankkimisesta aiheutuneet menot. (TVL 46 § 1 mom.) Voiton hankkimisesta aiheutuneet menot ovat omaisuuden luovutuksen ja sen valmistelun kustannuksia, joista myyjä on vastannut. Luovutusvoiton verovuodeksi katsotaan se, jona kauppa tai vaihto tai muu luovutus on tapahtunut. (Nykänen & Rabinä 2013, 64-65; TVL 110 § 2 mom.; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

5.4.2 Hankintameno-olettama

Kun lasketaan luovutusvoittoa, voidaan käyttää myös hankintameno-olettamaa. Hankintameno-olettamaa voidaan käyttää silloin, jos omaisuuden luovuttaja on luonnollinen henkilö, kotimainen kuolinpesä tai yhteisö ja jos luovutusvoittoa verotetaan tuloverolain mukaisesti. Hankintameno-olettama lasketaan omaisuuden bruttoluovutushinnasta, joten siitä ei saa vähentää muuta omaisuuden hankintamenoa tai voiton hankkimisesta koituneita menoja. Hankintameno-olettamaa voidaan käyttää riippumatta siitä, miten luovutettu omaisuus on saatu. Hankintameno-olettamaa voidaan käyttää myös vastikkeettomasti saadun omaisuuden luovutusvoittoa laskettaessa. (Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016.)

Luovutushinta ja luovuttajan omaisuuden omistusaika vaikuttavat hankintameno-olettaman määrään. Luovutushinnasta hankintameno-olettamana vähennettävä määrä on vähintään 20 prosenttia luovutushinnasta. Vähennettävä määrä on 40 prosenttia, jos luovutettu omaisuus on ollut luovuttajalla vähintään 10 vuotta (TVL 46 §:n 1 momentti).

Hankintameno-olettamaa käytetään luovutusvoiton määrän laskemisessa silloin, kun se on suurempi kuin todellinen hankintameno ja voiton hankkimisesta olleiden menojen yhteismäärä. Hankintameno-olettamaa käytetään myös silloin, jos todellista hankintamenoa ei ole mahdollista selvittää tai sitä ei voida luotettavasti arvioida. Oikeuskäytännössä on käytetty myös todellista hankintamenoa, vaikka määrä on täsmällisen selvityksen puuttumisen vuoksi arvioitu, kun on luotettavasti selvitetty, että hankintameno on ollut hankintameno-olettamaa suurempi (KHO 1989-B-532; Verohallinto 2016, Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016).

5.5 Osinkojen verotus

Osakeyhtiö jakaa tuottoa eli osinkoa osakkeenomistajien yhtiöön sijoittamalle pääomalle. Osinkojen verotus riippuu siitä, onko osinko saatu pörssiin listatusta vai listaamattomasta yhtiöstä. (Verohallinnon www-sivut 2017; Veronmaksajien www-sivut 2018).

Osakeyhtiölaissa on säädetty osingoista eli osakeyhtiön voitonjaosta. Osakeyhtiön hallitus tekee esityksen siitä, mitä toimenpiteitä yhtiön voitolle tai tappiolle tehdään. Itse voitonjaosta päättää yhtiökokous. Osinkoa voidaan jakaa viimeksi vahvistetun tilintarkastetun tilinpäätökseen perusteella. (Osakeyhtiölaki 13 luku 3 §; Verohallinto 2017, Osinkotulojen verotus A148/200/2017).

5.5.1 Listattu yhtiö

Listatut yhtiöt jakavat osinkoa vuosittain. Yksityishenkilön saama osinkotulo on kokonaan pääomatuloa, mutta vain 85 prosenttia on veronalaista. Yhtiötä pidetään listattuna osinkotulon verotuksen näkökulmasta myös silloin, kun se osingonjaosta päätettäessä on listattu. Listatun yhtiön osingosta toimitetaan myös ennakonpidätys. (Fasoulas ym. 2014, 86.)

Yhtiön osakkeiden tulee olla osingonjaosta päätettäessä julkisesti noteerattuja, jotta osingot voidaan katsoa saaduksi listatusta yhtiöstä (TVL 33 a § 2 mom.). Jos yhtiön jokin osakesarjoista on julkisesti noteerattu, niin itse yhtiö on julkisesti noteerattu. (Verohallinto 2017, Osinkotulojen verotus A148/200/2017.)

5.5.2 Listaamaton yhtiö

Listaamattomasta yhtiöstä saadut osingot taas jaetaan ansio- ja pääomatuloksi, joten se eroaa huomattavasti siitä, miten listatun yhtiön osinkoja verotetaan. Listaamattoman yhtiön jakamaan osinkoon vaikuttaa yhtiön nettovarallisuus. Käytännössä nettovarallisuudella tarkoitetaan yhtiön varojen ja velkojen erotusta. Nettovarallisuus arvostetaan osingonjakoa edeltäneen kalenterivuoden tilikauden päättymishetkellä.

Nettovarallisuus jaetaan ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä, josta saadaan yhden osakkeen matemaattinen arvo. (Fasoúlas ym. 2014, 87; Verohallinnon www-sivut 2017).

Jaetusta osinkotulosta 25 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja loput 75 prosenttia on verotonta tuloa 150 000 euroon asti, mutta tämä edellyttää sen, että jaettu osinko on enintään 8 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta. Jos osinkotulo ylittää 150 000 euroa, ylimenevästä osasta 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja loput 15 prosenttia verotonta tuloa. Ansiotulo-osingot lasketaan mukaan muihin ansiotuloihin. 150 000 euron raja on osakaskohtainen ja kevyemmin verotetun osingon voi saada vain kerran vuodessa. Sijoittajalle voi olla edullisempaa saada osinkoa listaamattomasta yhtiöstä, koska listatusta yhtiöstä saadusta osingosta 85 prosenttia on pääomatuloa. (Fasoúlas ym. 2014, 87-88; Tuloverolaki 1535/1992, III osa 1 luku 33b §; Verohallinnon www-sivut 2017).

5.6 Muut sijoitukset

Rahastosijoittamisessa veroseuraamukset ovat ajankohtaisia siinä tilanteessa, kun varat palautuvat sijoittajalle rahastosta. Eli silloin, kun osuuksia, jotka ovat tuottaneet positiivisesti lunastetaan tai silloin kun A-osuuksista maksetaan tuotto-osuutta. Myyntivoitot ja tuotto-osuuksien perusteella maksetut tuotot ovat pääomatuloja. Tällä hetkellä näistä on maksettava veroa 30-34 prosenttia. Tämä prosentti pidätetään ennakonpidätyksenä automaattisesti tuotto-osuuksien maksun yhteydessä rahastoyhtiön toimesta. Rahastoyhtiön tehtävä on ilmoittaa verottajalle myytyjen osuuksien hankintahinta, joten sijoittajan ei tarvitse kuin tarkastaa onko luovutusvoittojen määrä oikea esitetyllä veroilmoituksella. Tappiota syntyy, kun rahasto-osuuksia myydään ostoarvoa pienemmällä hinnalla. Tällöin veroa ei peritä, mutta syntyneen tappion voi vähentää mahdollisista tulevista voitoista. (Fasoúlas ym. 2014, 132; Skandinaviska Enskilda Banken AB:n www-sivut 2017).

Kapitalisaatiosopimus taas on henkivakuutus, mutta verotusmielessä sitä ei katsota henkivakuutukseksi. Tähän syynä on se, että ketään ei ole vakuutettu elämän tai kuoleman varalta. Verotuksen kannalta katsottuna tulee ymmärtää, että olemassa olevia

sijoituksia ei voi siirtää kapitalisaatiosopimukseen ilman veroseuraamuksia. Eli sijoittaja myy sijoituksensa ja maksaa luovutuksesta mahdolliset verot. Sijoitusten ollessa voitolla maksetaan pääomatuloveroa. Jos sijoitukset taas ovat tappiolla, voi olla kyse tilanteesta jossa sijoittajalle ei jää välttämättä omistukseen omaisuutta, jonka luovutusvoitosta tappion saisi tulevaisuudessa vähennettyä. Sopimuksen voitoista ei voida vähentää myöskään muiden sijoitusten tappiota. Sijoituskohteita voi vaihtaa sopimuksen sisällä ilman, että niistä menee luovutusvoittoveroa. Perintöverotuksessa kapitalisaatiosopimuksesta ei katsota olevan hyötyä. (Fasoúlas ym. 2014, 191; Taloustaidon www-sivut 2017).

Tuloverolaissa ei ole erikseen säädetty kapitalisaatiosopimuksesta. Tuloverolain 34-36 §:iä ei sovelleta suoraan kapitalisaatiosopimukseen, koska sopimuksessa ei ole vakuutettua ja se kuuluu vakuutusluokkaan 6, joten se ei ole TVL 34.2 §:ssä tarkoitettu henkivakuutus. Keskusverolautakunta on vahvistanut linjan, jonka mukaisesti kapitalisaatiosopimuksen tuottoa verotetaan vasta vakuutuksen päättyessä kuten säästöhenkivakuutuksissakin. Tuottoa verotetaan vasta siis silloin, kun kapitalisaatiosopimus eräännyy. Tuotto kasvaa joka vuosi, joten sen hyöty on selkeimmin nähtävillä säästöajan ollessa kymmeniä vuosia. Sijoittajan yhteenlaskettuja pääomatuloja verotetaan siis verokannalla 30, kun tulot ovat enintään 30 000 euroa ja ylimenevältä osalta 34 prosenttia. (Fasoúlas ym. 2014, 191; Kapitalisaatiosopimuksen verotus A252/200/2016; Myrsky & Rabinä 2014, 142; Tuloverolaki 34-36 §; Tuloverolaki 124 §, 2 mom; Taloustaidon www-sivut 2017).

Kapitalisaatiosopimuksessa sijoittajan tulee huomioida myös se, että pitkän ajan kuluessa verotus voi muuttua. Kapitalisaatiosopimusta tehdessä kannattaa vertailla eri vaihtoehtoja sijoituspäätöksen tekoa varten. Päätöstä ei kuitenkaan kannata tehdä ainoastaan verotuksen perusteella, koska edun arvioiminen etukäteen on hankalaa. Kapitalisaatiosopimus sopii juuri aktiiviselle sijoittajalle, joka haluaa itse vaihdella sijoituskohteitaan. (Kapitalisaatiosopimuksen verotus A252/200/2016; Taloustaidon www-sivut 2017).

6 SIOITUSKOHTEIDEN VERTAILU

Sijoituskohteiden vertailulla tarkoitetaan sitä, että kaikista valituista sijoituskohteista on tehty erilaisia laskelmia, joissa on huomioitu verot. Tällöin saadaan helposti selville, että mistä valituista sijoituskohteista joudutaan maksamaan eniten veroja myyntitilanteessa, ja mistä vähiten.

Laskelmien lisäksi on käytetty taulukoita, joista käy selkeämmin esille verojen määrä. Laskelmissa tulee myös huomioida se, että esimerkiksi markkinoiden heilahtelut ja tilanteet maailmalla vaikuttavat kaikkeen.

6.1 Ostettujen osakkeiden myynti

Sijoittaja on käynyt kauppaa Nordnetin avulla. Näin ollen sijoittajan ei ole tarvinnut perustaa arvo-osuustiliä, josta olisi koitunut kustannuksia. Lisäksi Nordnetin kautta on helppo tehdä osakekauppaa sekä seurata osakemarkkinoiden kehitystä ja reaaliaikaista tilannetta. Sijoittaja on tasolla 2 eli hän on tehnyt 11-50 kauppaa edellisen kalenterikuukauden aikana. Tällä tasolla kaupankäyntipalkkio Suomessa on 0,10 prosenttia, minimipalkkion ollessa 5 euroa. (Nordnetin www-sivut 2017.)

Antti on ostanut 1 700 kappaletta Yhtiö Oy:n osakkeita vuonna 2007. Osakkeiden ostohinta on ollut 20 euroa osakkeelta eli yhteensä 34 000 euroa. Osakkeiden ostosta on maksettu aikanaan 110 euroa välityspalkkiota. Osakkeen arvo on noussut suuresti ja nyt 2018 Antti myy Yhtiö Oy:n osakkeet 60 000 eurolla. Voiton hankkimisesta johtuneet menot eli myyntikulut ovat 0,10 % eli 60 euroa. Vuonna 2007 varainsiirtoveroa ostosta on maksettu 1,6 prosenttia eli 544,00 euroa. Näin ollen voitosta maksetaan veroa 30 %, koska myyntihinnan ja ostohinnan erotus on alle 30 000 euroa.

Osakkeiden lkm	1700
Yhden osakkeen hinta 2007	20,00 €
Ostohinta	34 000,00 €
Välityspalkkio 2007	110,00 €
Varainsiirtovero 2007	544,00 €
2018	
Myyntihinta	60 000,00 €
Myyntikulut 60 € + 110 € + 544 €	714,00 €
Voittoa	25 286,00 €
Myyntihinta - ostohinta	26 000,00 €
Vero 30 %	7 585,80 €
Voitto	17 700,20 €

Kuvio 7. Ostettujen osakkeiden myynti.

6.2 Hankintameno-olettama

Antti on omistanut Yhtiö Oy:n osakkeet luovutushetkellä vähintään 10 vuoden ajan, joten hankintameno-olettama on 40 prosenttia luovutushinnasta eli 24 000 euroa.

Hankintameno-olettaman mukaan vähennettävä määrä (24 000 euroa) on pienempi kuin todellisen hankintahinnan ja voiton hankkimisesta johtuneiden menojen yhteismäärä (34 714 euroa). Luovutusvoitto kannattaa siis laskea todellisella hankintahinnalla.

Jos Antti olisi hankkinut osakkeet vasta vuonna 2012 ja myynyt ne vuonna 2018, hän olisi omistanut osakkeet alle 10 vuotta. Hankintameno-olettama olisi ollut 20 prosenttia luovutushinnasta eli 12 000 euroa. Hankintameno-olettaman mukaan vähennettävä määrä (12 000 euroa) on pienempi kuin todellisen hankintahinnan ja voiton hankkimisesta johtuneiden menojen yhteismäärä (34 714 euroa). Luovutusvoitto kannattaa siis laskea edelleen todellisella hankintahinnalla.

6.3 Lahjana saatujen osakkeiden myynti

6.3.1 Lähisukulainen

Antti on saanut isältään lahjaksi 1 700 kpl Yhtiö Oy:n osakkeita vuonna 2007.

Tällöin osakkeiden käypä arvo on ollut 34 000 euroa.

Lahjavero lasketaan 1. veroluokassa seuraavasti:

Lahjan arvo siis sijoittuu taulukossa 17 000 ja 50 000 euron välille, joten vero alarajan kohdalla on 1 400 euroa. Alarajan ylittävistä osa on 17 000 euroa (34 000-17 000) ja siitä menevä vero on 13 %.

Lahjaveroa tulee siis maksettavaksi

$$= 1\,400 \text{ euroa} + (13\% \times 17\,000 \text{ euroa})$$

$$= 1\,400 \text{ euroa} + 2\,210 \text{ euroa}$$

$$= 3\,610 \text{ euroa}$$

Antti myy osakkeet 60 000 eurolla vuonna 2018. Välityspalkkiota Antti maksaa 0,10 % eli 60 euroa. Vuonna 2007 varainsiirtoveroa ostosta on maksettu 1,6 prosenttia eli 544,00 euroa.

Antin luovutusvoitto lasketaan seuraavasti:

Osakkeiden myyntihinnasta 60 000 euroa vähennetään osakkeiden hankintameno 34 000 euroa ja voiton hankkimisesta olleet menot 60 euroa ja 544 euroa. Luovutusvoitto on siis 25 396 euroa (60 000 euroa - 34 000 euroa - 60 euroa - 544 euroa).

Tässä tapauksessa vero on siis 7 618,80 euroa. Täytyy huomata kuitenkin se, että Antti on maksanut lahjaveroa 2007, joka on 3 610 euroa.

Osakkeiden lkm.	1 700,00
Käypä arvo 2007	34 000,00 €
Lahjaveron määrä 2007	3 610,00 €
Varainsiirtovero 2007	544,00 €
2018	
Myyntihinta	60 000,00 €
Kulut 60 € + 544 €	604,00 €
Luovutusvoitto	25 396,00 €
Vero 30 %	7 618,80 €
Voitto	17 777,20 €
Käteen jää	14 167,20 €

Kuvio 8. Lahjana saatujen osakkeiden myynti I veroluokassa.

6.3.2 Ei lähisukulainen

Antti on saanut ystävältään lahjaksi 1 700 kpl Yhtiö Oy:n osakkeita vuonna 2007.

Tällöin osakkeiden käypä arvo on ollut 34 000 euroa.

Lahjavero lasketaan 2. veroluokassa seuraavasti:

Lahjan arvo siis sijoittuu taulukossa 17 000 ja 50 000 euron välille, joten vero alarajan kohdalla on 2 800 euroa. Alarajan ylittävästä osasta on 17 000 euroa (34 000-17 000) ja siitä menevä vero on 13 %.

Lahjaveroa tulee siis maksettavaksi

$$= 2\,800 \text{ euroa} + (13\% \times 17\,000 \text{ euroa})$$

$$= 2\,800 \text{ euroa} + 2\,210 \text{ euroa}$$

$$= 5\,010 \text{ euroa}$$

Antti myy osakkeet 60 000 eurolla vuonna 2018. Välityspalkkiota Antti maksaa 0,10 % eli 60 euroa. Vuonna 2007 varainsiirtoveroa ostosta on maksettu 1,6 prosenttia eli 544,00 euroa. Antin luovutusvoitto lasketaan seuraavasti:

Osakkeiden myyntihinnasta 60 000 euroa vähennetään osakkeiden hankintameno 34 000 euroa ja voiton hankkimisesta olleet menot 60 euroa ja 544 euroa.

Luovutusvoitto on siis 25 396 euroa (60 000 euroa - 34 000 euroa - 60 euroa - 544 euroa).

Tässäkin tapauksessa vero on siis sama kuin tilanteessa, jossa osakkeet oli saatu isältä. Lahjaveron on kuitenkin ollut suurempi tässä tapauksessa vuonna 2007.

Osakkeiden lkm.	1 700,00
Käypä arvo 2007	34 000,00 €
Lahjaveron määrä 2007	5 010,00 €
Varainsiirtovero 2007	544,00 €
2018	
Myyntihinta	60 000,00 €
Kulut 60 € + 544 €	604,00 €
Luovutusvoitto	25 396,00 €
Vero 30 %	7 618,80 €
Voitto	17 777,20 €
Käteen jää	12 767,20 €

Kuvio 9. Lahjana saatujen osakkeiden myynti II veroluokassa.

6.4 Listaamattomasta yhtiöstä saadut osingot

Maija omistaa Yhtiö Oy:n osakkeet, joiden yhteenlaskettu matemaattinen arvo on 1 200 000 euroa.

Hän saa yhtiöstä verovuonna osinkoa 60 000 euroa.

Osinko on alle 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta ($8\% \times 1\,200\,000 = 96\,000$)

Osinko on myös alle 150 000 euroa, joten osingosta 25 % eli 15 000 euroa on veronalaista pääomatuloa.

Pääomatulona verotettavasta osingosta menee veroa $30\% \times 15\,000$ euroa eli 4 500 euroa.

Listamaton yhtiö	
Matemaattinen arvo	1 200 000,00 €
Osingon määrä 2018	60 000,00 €
Osingosta 25% verotettavaa	15 000,00 €
Veroa 30 %	4 500,00 €
Käteen jää verojen jälkeen	10 500,00 €
Verovapaa osuus	45 000,00 €
Yhteensä	55 500,00 €
<i>Osinko on alle 8 % mat. arvosta</i>	<i>96 000,00 €</i>

Kuvio 10. Listamattoman yhtiöstä saadut osingot.

Yllä olevassa esimerkissä osinko on alle 150 000 euroa. Jos osingon määrä ylittäisi 150 000 euroa, niin ylittävältä osalta 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verotonta tuloa. Esimerkissä matemaattinen arvo on laskettu 1 200 000 euroksi, jotta 60 000 euron sijoitus olisi vertailtavissa sekä siksi, että osinko on alle 8 prosenttia matemaattisesta arvosta. Jos osinko on enemmän kuin 8 prosenttia matemaattisesta arvosta, niin ylimenevältä osalta 75 prosenttia olisi ansiotuloa ja 25 prosenttia verotonta tuloa. Ansiotuloja verotetaan progressiivisesti eli ansiotulojen veroprosentti nousee tulojen kasvaessa. (Verohallinnon www-sivut 2017.)

Listamattomasta yhtiöstä ei luultavasti saa kuitenkaan 1,2 miljoonaan matemaattista arvoa esimerkiksi kymmenessä vuodessa, joten näihin osakkeisiin tulisi sijoittaa pitempi aika. Laskelmassa on kuitenkin esitetty tilanne, jossa matemaattinen arvo olisi näin suuri.

6.5 Listatusta yhtiöstä saadut osingot

Jani saa vuonna 2018 pörssiyhtiöstä osinkoa 60 000 euroa. Pääomatulon hankkimisesta johtuvat kulut ovat 210 euroa.

51 000 € (veronalainen osinkotulo (85 % x 60 000 €))

- 160 € (omaisuudenhoitopalkkio 210 € - omavastuuosuus 50 €)

= 50 840 € (verotettava pääomatulo).

Vero pääomatulosta 30 % x 30 000 € = 15 252 €

Vero pääomatulosta 34 % x 20 840 € = 7 085,60 €

Listattu yhtiö	
Osingon määrä 2018	60 000,00 €
Osingosta 85 % verotettavaa	51 000,00 €
Palkkio ja omavastuu yht.	160,00 €
Verotettava pääomatulo	50 840,00 €
Veroa 30 %	15 252,00 €
Veroa 34 %	7 085,60 €
Verot yhteensä	22 337,60 €
Verovapaa osuus	9 000,00 €
Yhteensä	37 452,40 €

Kuvio 11. Listatusta yhtiöstä saadut osingot.

6.6 Kapitalisaatiosopimuksen luovutus

Mari on sijoittanut tekemäänsä kapitalisaatiosopimukseen yhteensä 30 000 euroa.

Mari luovuttaa sopimukseen perustuvat oikeudet B:lle 60 000 euron suuruista vastiketta vastaan. Sopimuksen takaisinostoarvo on luovutushetkellä 75 000 euroa.

Marille muodostuu sopimuksen luovutuksen seurauksena 30 000 euron (60 000 - 30 000) suuruinen veronalainen pääomatulo.

Vastike sopimuksen oikeuksista	60 000,00 €
Sijoitus	30 000,00 €
Veronalainen pääomatulo	30 000,00 €
Vero 30 %	9 000,00 €
Voitto	21 000,00 €

Kuvio 12. Kapitalisaatiosopimuksen luovutus.

Mari on maksanut 10 vuotta voimassaolevaan kapitalisaatiosopimukseen 40 000 euron suuruisen maksun 1.1.2010. Sopimus erääntyy 31.12.2021. Mari päättää kuitenkin nostaa koko sopimuksen säästön 1.2.2018. Sopimuksen säästön määrä on tällöin 60 000 euroa. Vakuutusyhtiö veloittaa ennaaikaisesta takaisinostosta 500 euron suuruisen toimenpidepalkkion.

Vakuutusyhtiö maksaa Marille sopimuksen takaisinostoarvon 60 000 euroa vähennettynä vakuutusyhtiön perimällä toimenpidepalkkiolla.

Marin vuonna 2018 saaman veronalaisen pääomatulon määrä on siten 19 500 euroa. Veroa maksetaan 30 % eli 5 850,00 euroa.

Sopimuksen säästö 1.2.2018	60 000,00 €
Sijoitus	40 000,00 €
Toimenpidepalkkio	500,00 €
Veronalainen pääomatulo 2018	19 500,00 €
Vero 30 %	5 850,00 €
Voitto	13 650,00 €

Kuvio 13. Kapitalisaatiosopimuksen nosto.

6.7 Sijoitusrahaston lunastus

Alisa on sijoittanut aikanaan 40 000 euroa sijoitusrahaston kasvuosuuksiin, jossa tuotot lisätään pääomaan. Nyt hän aikoo lunastaa rahastosta 60 000 euroa. Rahaston merkintäpalkkio on 1,3 % ja lunastuspalkkio 1,5 %.

Lunastushinta	60 000,00 €
Merkintähinta	40 000,00 €
Merkintäpalkkio 1,3 %	520,00 €
Lunastuspalkkio 1,5 %	900,00 €
Todellinen luovutusvoitto	18 580,00 €
Vero 30 %	5 574,00 €
Voitto	13 006,00 €

Kuvio 14. Sijoitusrahaston lunastus.

Tässä pitää huomioida kuitenkin se, että lisäksi vuosittain on maksettu tuotoista hallinnointipalkkiota 1,85 % sekä juoksevia kuluja 1,81 %.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tilanteessa, jossa osakkeet oli ostettu vuonna 2007 ja myyty vuonna 2018 myynnistä maksettiin veroa 7 585,80 euroa. Jos osakkeet taas oli saatu lahjana vuonna 2007 ja nyt myytiin pois 2018, oli veron suuruus 7 618,80 euroa. Tässä tulee kuitenkin huomioida se, kenen maksettavaksi verot tulevat. Eli vuonna 2007 sijoittajan on tarvinnut maksaa ostostaan varainsiirtoveroa, joka on ollut 544,00 euroa. Lisäksi, jos osakkeet oli tällöin saatu lahjaksi, tuli maksettavaksi myös lahjavero, joka on ollut 3 610,00 euroa 1. veroluokassa ja 2. veroluokassa 5 010,00 euroa. Vähemmällä veroilla siis pääsi, jos osakkeet oli ostanut itse eikä saanut lahjaksi. Lisäksi vähemmällä veroilla myös pääsee, kun lahjansaaja on lähisukulainen.

Tilanteessa jossa myydään osakkeet, jotka on aikanaan saatu ostamalla, verojen ja kulujen yhteismäärä tällä ajalla on 8 299,80 euroa. Jos osakkeet oli saatu lahjaksi 1. veroluokassa, verojen ja kulujen yhteismäärä on 11 832,80 euroa, 2. veroluokassa taas 13 232,80 euroa.

Osakkeiden myyntivoiton- tai tappion verokohteluun ei vaikuta se onko kaupankäynnin kohteena oleva yhtiö listattu vai listaamaton (Taloustaidon www-sivut 2017.) Voitto verotetaan siis pääomatulona. Listaamattoman yhtiön osingosta verotettavaa tuloa on 25 prosenttia. Tästä joutuu maksamaan veroa 30 prosenttia, joka tässä tapauksessa on 4 500,00 euroa. Listatutusta yhtiöstä saadusta osingosta verotettavaa tuloa on taas 85 prosenttia, ja tässä tapauksessa 30 000 euron raja ylittyy, joten veroa maksetaan 30 prosenttia 30 000,00 eurosta ja ylimenevältä osalta 34 prosenttia. Yhteensä siis 22 337,60 euroa.

Listaamattomissa yhtiöissä osinkojen verotus on huomattavasti kevyempää, mitä pörs-siyhtiöissä. Verotuksellisesti sijoittajia houkuttelee sijoittaa osinkoa jakaviin yhtiöihin. Jos hakee vain arvonnousua listaamattomista yhtiöistä, niin verotuksen näkökulmasta siitä ei ole etua. Tilanne on oikeastaan päinvastainen, koska osto- ja myyntitilanteissa syntyy ylimääräistä verokulua. Jos osinkojen määrä ylittää kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta, niin listaamattoman yhtiön osinko voidaan verottaa myös ansiotulona. (Taloustaidon www-sivut 2017.)

Tyypillisesti on katsottu, että arvonmäärittystä kuvaavilla tunnusluvuilla mitattuna listaamattomien yhtiöiden osakkeet ovat edullisempia ja parempia osingonmaksajia, kuin pörssi-yhtiöiden. Listaamattomat osakkeet tuovat myös hajautushyötyä. Kuten jo aiemmin on mainittu niin, sijoitussalkun tuotto-riski -suhde on parempi, kun sijoitetaan erilaisiin omaisuuslajeihin. Monet sijoittajat uskovatkin, että listaamattomat osakkeet tuovat tässä mielessä hajautushyötyä. Korkeamman tuotto-odotuksen hinta on kuitenkin se, että riski on aina suurempi. Listaamattomilla yhtiöillä on pienempi tiedonantovelvollisuus, joten niistä on saatavilla vähemmän tietoa, mitä listatuista yhtiöistä. Tällöin sijoittaja joutuu tekemään sijoituspäätöksen epävarmemman tiedon perusteella, koska yhtiöistä ei yleensä ole saatavilla esimerkiksi pankkiiriliikkeen tekemää analyysia. Listaamattomien yhtiöiden epälikvidisyys aiheuttaa myös riskiä, koska osakkeiden vaihto ei ole niin suurta kuin pörssi-yhtiöissä. Tällöin osakkeen markkinahintaa on yleensä vaikeampi määrittää. Tämä aiheuttaa myös sen, että sijoittaja ei välttämättä voi myydä osaketta silloin kun haluaa, ellei sijoittaja ole valmis joustamaan hintatarjouksestaan. (Salkunrakentajan www sivut 2017.)

Kapitalisaatiosopimuksen myynnissä on kaksi tapausta. Tilanne, jossa verotus tapahtuu tuloverolain mukaan ja tilanne, jossa on arvioitu luovuttajalle kohdistuvaa verotusta. Ensimmäisessä tilanteessa sijoittaja luovuttaa sopimukseen perustuvat oikeudet toiselle 60 000,00 euron suuruista vastiketta vastaan. Sopimukseen on aikanaan sijoitettu 30 000,00 euroa, joten veronalaista pääomatuloa syntyy 30 000,00 euroa, josta maksetaan veroa 30 prosenttia eli 9 000,00 euroa.

Toisessa tilanteessa taas alun perin on sijoitettu 40 000,00 euroa. Sopimus eräännyy 2021, mutta sijoittaja nostaa koko sopimuksen säästön jo 2018, jolloin säästön määrä on 60 000,00 euroa. Vakuutusyhtiö maksaa sijoittajalle sopimuksen takaisinostoarvon 60 000 euroa vähennettynä vakuutusyhtiön perimällä toimenpidepalkkiolla.

Näin ollen vuonna 2018 saadun veronalaisen pääomatulon määrä on 19 500 euroa. Veroa maksetaan 30 prosenttia eli 5 850,00 euroa. Tässä tapauksessa tulee huomioida myös, että vakuutusyhtiö veloittaa ennaaikaisesta takaisinostosta 500 euron suuruisen toimenpidepalkkion. Eli kustannukset syntyvät veroista ja vakuutusyhtiön perimistä kuluista.

Sijoitusrahastoon sijoittaja on sijoittanut aikanaan 40 000,00 euroa kasvuosuuksiin, jossa tuotot lisätään pääomaan. Nyt sijoittaja aikoo lunastaa rahastosta 60 000 euroa. Rahaston merkintäpalkkio on 1,3 prosenttia eli 520 euroa ja lunastuspalkkio 1,5 prosenttia eli 900,00 euroa. Veroa maksetaan 30 prosenttia eli 5 574,00 euroa. Pitää huomioida myös se, että kuluja syntyy edellisten lisäksi myös vuosittain tuotoista maksetuista hallinnointipalkkioista, joka on 1,85 prosenttia sekä juoksevista kuluista, joka on 1,81 prosenttia. Yhteensä sijoittaja on joutunut maksamaan veroja ja kuluja 6 994,00 euroa ja lisäksi vuosittaiset kulut koko ajalta.

Jokaisessa tilanteessa myyntihinta on ollut 60 000 euroa. Pienimmät verot piti maksaa tilanteessa, jossa osakkeet oli aikanaan saatu ostamalla ja nyt myyty. Tällöin pääomatulosta maksettu veron määrä oli 7 585,80 euroa ja ostotilanteessa maksettu varainsiirtovero 544,00 euroa. Toisaalta vielä vähemmällä veroilla pääsi tilanteessa, jossa omisti listaamattoman yhtiön osakkeita ja oli saanut niistä osinkoa. Tällöinhän verotettavaa tuloa syntyi vain 25 prosentista, josta maksettiin veroa 30 % eli 4 500 euroa. Osakkeet on kuitenkin jouduttu ostamaan aikaisemmin, jolloin niistä oli maksettu myös varainsiirtoveroa.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millä valituista sijoitusmuodoista saadaan eniten taloudellista hyötyä. Vertailtaviksi sijoituskohteiksi valitsin sijoitusrahaston, osakkeet ja kapitalisaatiosopimuksen. Näistä tunnetuin on varmasti osakkeet, ja näihin yleensä sijoitetaan useimmin. Osakkeissa riskit taas kasvavat suuremmiksi kuin esimerkiksi sijoitusrahastoissa, joissa sijoituksia hajautetaan. Tällöin rahasto voi sisältää erilaisia arvopapereita esimerkiksi eri aloilta ja eri alueilta ympäri maailmaa. Harvinaisin näistä vaihtoehdoista on kapitalisaatiosopimus, joka on asiakkaan ja sijoitusyhtiön välinen sopimus, jossa sijoitusyhtiö tekee päätökset siitä, miten ja mihin sijoituskohteisiin asiakkaan varat sijoitetaan. Viime vuosina myös kapitalisaatiosopimus on noussut yksityisten sijoittajien suosioon, kun esimerkiksi PS-tilien ja yksityisten eläkevakuutusten ehdot ovat heikentyneet.

Kuten johtopäätöksistä huomattiin niin taloudellisesti kannattavin sijoitusvaihtoehto oli osakkeet, jossa veroja tuli maksettavaksi vähiten näistä vaihtoehdoista. Toisaalta vielä vähemmän veroja maksettiin listaamattoman yhtiön osakkeista, mutta tässä tulee huomata se, että osakkeet on kuitenkin ostettu aikanaan ja niistä on tällöin maksettu varainsiirtoveroa. Osakkeiden ostossa on tietysti aina omat riskinsä. Kannattavinta on tehdä sijoituksia pitkäksi ajaksi, koska tällöin osakekurssit nousevat, kun taas lyhyellä aikavälillä ne voivat heilahdella voimakkaasti. (Pörssisäätiön [www-sivut 2018](#).)

Vaikka osakkeista saatu taloudellinen hyöty on suurin, niin riskit ovat myös suurimpia. Rahastosijoittamisen etuja taas on se, että rahastoyhtiö hoitaa sijoituskohteita ja varat on sijoitettu eri kohteisiin hajauttamalla. Tällöin esimerkiksi yhden yhtiön osakkeenarvo markkinoilla ei vaikuta niin suuresti kuin tilanteessa, jossa sijoittaja omistaisi vain tätä yhtä osaketta. Sijoitussalkuissa taas kulut voivat nousta yllättävänkin suuriksi, koska kuluja kertyy vuosittain esimerkiksi juoksevista kuluista.

Kapitalisaatiosopimuksen etuina taas oli verojen siirtäminen. Eli tuottoja verotetaan vasta, sillä hetkellä, kun niitä alettiin nostaa ulos, jolloin tuotto on pääomatuloveron alaista tuloa. Käytännössä ne pääomat, jotka eivät kuulu verotukseen piiriin, voidaan nostaa ensin. (Salkunrakentajan [www-sivut 2017](#).)

Kapitalisaatiosopimuksessa ostoja ja myyntejä voi siis tehdä ilman veroseuraamuksia, niin kauan kun ei nosteta pääomaa. Kapitalisaatiosopimus on näistä vaihtoehtoista ehkä vierain sijoittajille, koska se on eräänlainen vakuutussopimus, joten sitä ei käytetä niin paljon kuin perinteisiä osakkeita ja salkkuja.

Tässä tapauksessa, kun sijoitettava summa oli 60 000 euroa niin oletetaan, että sijoittaja sijoittaa jo ammatikseen. Näin ollen voidaan olla sitä mieltä, että osakkeiden ostoa ja myynti on järkevintä taloudelliselta kantilta katsottuna. Jos sijoitettava summa olisi ollut pienempi, niin esimerkiksi hajautettu sijoitussalkku olisi lopulta ollut järkevämpi vaihtoehto, koska sijoittaja ei välttämättä olisi ollut niin kokenut. Nyt sijoittaja on kokenut ja tietää, miten, mitä ja milloin kannattaa ostaa ja myydä. Samalla hyödyn saa myös verotuksen kannalta.

LÄHTEET

- Hyttinen, M. 2017. Suosioharha: Sijoittaminen on taitolaji. Helsinki: Alma Talent.
- Fasoúlas, E., Manninen, P. & Niiranen, V. 2014. Sijoittajan verotus. Helsinki: Finanssi- ja vakuutuskustannus Finva.
- Finanssivalvonnan www-sivut. 2017. Viitattu 17.12.2017. <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/>
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud. p. Helsinki: Tammi.
- Investopedian www-sivut. 2018. Viitattu 25.3.2018. <https://www.investopedia.com/>
- Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Knuutinen, R. 2017. Hyvät pahat verot. Jyväskylä: Docendo.
- Lahjansaaajan opas. 2017. PDF. Viitattu 23.12.2017. <https://www.vero.fi/>
- Laine, M., Bamberg, J. & Jokinen, P. 2007. Tapaustutkimuksen taito. Helsinki: Gaudemus.
- Laki perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta 1063/2007 muutoksineen.
- Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558 muutoksineen.
- Maakaari 12.4.1995/540 muutoksineen.
- Myrsky, M. & Rabinä, T. 2014. Henkilökohtaisen tulon verotus. 2. uud. p. Helsinki: Talentum.
- Nordean www-sivut. 2017. Viitattu 20.1.2018. <https://www.nordea.fi/>
- Nordnetin www-sivut. 2017. Viitattu 21.1.2018. <https://www.nordnet.fi/>
- Nykänen, P. & Rabinä, T. 2013. Yksityishenkilöiden luovutusvoittojen verotus. 3. uud. p. Helsinki: Talentum.
- Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624 muutoksineen.
- Osuuspankin www-sivut. 2018. Viitattu 21.2.2018. <https://op.media/>
- Perintö- ja lahjaverolaki 12.7.1940/378 muutoksineen.
- Pitkäranta, A. 2010. Työkirja laadullisen tutkimuksen tekijälle. PDF. Viitattu 5.3.2018.
- Puronen, P. 2015. Perintö- ja lahjaverotus. 11. uud p. Helsinki: Talentum Pro.

- Pörssisäätiön www-sivut. 2018. Viitattu 27.1.2018. <http://www.porssisaatio.fi/>
- Salkunrakentajan www-sivut. 2017. Viitattu 17.12.2017. <https://www.salkunrakentaja.fi/>
- Sijoittajan vero-opas. 2017. PDF. Viitattu 27.1.2018. <http://www.porssisaatio.fi/>
- Skandinaviska Enskilda Banken AB:n www-sivut. 2017. Viitattu 9.12.2017. <https://seb.fi/>
- Sijoittajan www-sivut. 2017. Viitattu 17.12.2017. <https://www.sijoittaja.fi/>
- Sijoitustiedon www-sivut. 2017. Viitattu 19.12.2017. <https://www.sijoitustieto.fi/>
- Taloustaidon www-sivut. 2017. Viitattu 17.12.2017. <https://www.taloustaito.fi/>
- Tuloverolaki 30.12.1992/1535 muutoksineen.
- United Bankersin www-sivut. 2017. Viitattu 9.12.2017. <http://unitedbankers.fi/tietoa-sijoittamisesta/sijoittamisen-perusteet/>
- Varainsiirtoverolaki 931/1996 muutoksineen.
- Verohallinnon www-sivut. 2017. Viitattu 17.12.2017. <https://www.vero.fi/>
- Verohallinnon syventävä vero-ohje: Kapitalisaatiosopimuksen verotus A252/200/2016. <https://www.vero.fi/>
- Verohallinnon syventävä vero-ohje: Omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa A192/200/2016. <https://www.vero.fi/>
- Verohallinnon syventävä vero-ohje: Osinkotulojen verotus A148/200/2017. <https://www.vero.fi/>
- Verohallinnon syventävä vero-ohje: Varainsiirtoverotuksen yhtenäistämisohje A47/200/2017. <https://www.vero.fi/>
- Veronmaksajien www-sivut. 2018. Viitattu 25.3.2018. <https://www.veronmaksajat.fi/>